

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

BEDÝNKY PŘÍBĚHŮ SLOVENSKO

METODICKÉ A PRACOVNÍ LISTY
děti 3–5 let

Jak pracovat s metodickými materiály k multikulturní výchově?

Dostávají se Vám do ruky materiály zaměřené na Slovensko, které obsahují metodické listy pro pedagogy a pracovní listy určené žákům.

Materiály jsou zpracované jako inspirace pro práci s dětmi v rámci průřezového tématu multikulturní výchova. Mají sloužit jako odrazový můstek, jelikož při přímém kontaktu s dětmi předáváme své zkušenosti, názory a každý z nás má vlastní postoj a přístup k výuce. Proto při práci s metodikou můžeme volit a upravovat aktivity a témata, která nás zajímají a jsou vhodná pro konkrétní skupinu dětí, se kterou právě pracujeme. Časová dotace u aktivit je také orientační a je třeba ji vždy zvážit a přizpůsobit konkrétní skupině dětí.

Metodické materiály obsahují několik částí. Kultura a jazyk konkrétních zemí jsou dětem přiblíženy pomocí pohádek, které pomáhají poznat osobitost země, a představují tak důležitý pramen k pochopení identity lidí, kteří z ní pocházejí. Dále jsou v metodice informace o dané zemi v blocích: Geografie a základní údaje, Fauna, flora a podnebí, Jazyk a obyvatelstvo, Tradice a řemesla.

V každém bloku najdeme nejen pracovní listy, pohybové a výtvarné činnosti, ale i hudební a divadelní aktivity, experimenty, výzkumy, jazykové hry, audionahrávky a video ukázky, odkazy na tipy a zajímavosti. Tyto aktivity jsou představeny s využitím různých výukových metod a strategií, například: hra, zážitková metoda, prezentace, výklad, diskuse, čtení, skupinová, párová a samostatná práce, pozorování, projektové vyučování, brainstorming, poslech a imitace atd.

Je to určitý návod, jak s konkrétní zemí pracovat, ale není nutné se snažit zařadit do výuky všechny aktivity a striktně dodržovat všechny postupy a instrukce. Metodika funguje jako celek, ale také ji můžeme rozdělit na jednotlivé části a pracovat s nimi zvlášť v průběhu roku.

METODICKÉ LISTY – POHÁDKA (PL 1–2)

Výukové metody a strategie:	výklad, vyprávění, čtení, brainstorming, moderování, řízená diskuse, skupinová a párová práce, samostatná práce, kladení otázek, rozhovor, nácvik pohybových a pracovních dovedností, hra, zážitková metoda, projektové vyučování
Obecné vzdělávací cíle:	poznávání cizí kultury pomocí pohádky, uvědomění si blízkosti slovenštiny a češtiny, rozvoj slovní zásoby prostřednictvím pohádky s tématem ovčáctví, základní orientace v mapě Evropy, rozvoj kreativity a práce s různými materiály (výroba vatry), rozvoj jemné a hrubé motoriky
Dílčí cíle dle RVP:	<hr/> <hr/> <hr/>

ČTENÍ POHÁDKY

Časová dotace:	30 min
Pomůcky:	mapa, polštářky, text nebo audionahrávka pohádky

Postup:

1) Děti sedí v kruhu na koberci nebo na podlaze s polštářky. Povídáme si s dětmi o cizích zemích a připravíme se tak na čtení slovenské pohádky. Děti se ptáme na otázky typu: *Víte, v jaké zemi žijeme? Víte, co znamená slovo cizí? Co je cizí země? Kdo si myslíte, že je cizinec? Bydlí někdo z vaší rodiny v cizině? Byli jste už někdy v cizí zemi?* Potom dětem řekneme, že si teď poslechnou pohádku ze Slovenska, budeme ji číst jak česky, tak i slovensky. Slovenština a čeština jsou si velmi podobné, proto se domluvíme, že budou pozorně poslouchat a snažit se zapamatovat si některá slovenská slova.

2) Společně si s dětmi přečteme pohádku „**Jak Kubko s Matkem vatru přeskakovali**“ v českém a slovenském jazyce **ZDE**. Pokud máme ve školce nějaké slovensky mluvící rodiče, zkusíme je pozvat na pomoc se čtením. Pokud nemáme možnost, aby někdo četl pohádku ve slovenštině, můžeme si ji pustit jako **audionahrávku** (v sekci Bedýnky příběhů, Slovensko).

3) Povídáme si s dětmi o pohádce: *Znáte tuto pohádku? Jak se vám pohádka líbila? Poté se ptáme: Už jste někdy dříve slyšeli slovenštinu? Zněla pohádka v cizím jazyce podobně jako v češtině? Pamatujete si nějaká slovenská slova? Jsou v textu slova, kterým nerozumíte? Společně si je vysvětlíme.*

4) Dále si podíváme na mapu Evropy a ukážeme si, kde se nachází Česko a Slovensko. Povídáme si o tom, že jsou to sousední státy a že v minulosti existoval jeden stát Československo. Ptáme se: *Byli jste někdy na Slovensku? Znáte někoho, kdo pochází ze Slovenska?*

DĚJ POHÁDKY

Časová dotace:	30 min
Pomůcky:	obrázky s dějem pohádky (Příloha 1), pastelky, lepidlo, pás papíru na nalepení

Postup:

1) Připravíme si obrázky s dějem pohádky (**Příloha 1**), nastrčíme je na jednotlivá okénka. Listy s obrázky vytiskneme vícekrát, aby každé dítě mělo alespoň jeden obrázek na vybarvování.

2) Posadíme se s dětmi do kroužku a povídáme si o pohádce. *O čem je pohádka „Jak Kubko s Matkem vatru přeskakovali“? Co Kubko s Matkem dělali? Jak to začalo a co se stalo potom?* Ukážeme dětem obrázky s dějem pohádky a necháme je vybrat první obrázek, nalepíme ho na pás papíru na začátek. Obdobně pak společně skládáme a lepíme zbývající obrázky podle dějové posloupnosti.

3) Necháme děti převyprávět pohádku vlastními slovy. Napřed každé dítě popisuje jeden obrázek (pokud chce), potom se ptáme, kdo z dětí by chtěl převyprávět sám celý příběh. Pohádku můžeme zopakovat několikrát.

4) Každému z dětí dáme jeden obrázek z pohádky k vybarvení. Děti pak samy hledají, do jaké části pohádky tento obrázek patří a položí ho na správné místo na pás s příběhem, který jsme předtím společně vytvořili. Je vhodné pracovat v menších skupinkách.

TIP Pohádku si můžeme společně zahrát. Připravíme si rekvizity z věcí, které máme ve školce (vatru, klobouk, provázek).

POHYBOVÁ HRA: VATRA

Časová dotace: 30 min

Pomůcky: obrázek vatra (Příloha 2), kostky, větvičky, klacíky, polštářky

Postup:

1) Zeptáme se dětí *Víte, co znamená vatra? Viděli jste někdy vatra? Z čeho se staví? Jak ji můžeme postavit?* Ukážeme **obrázek vatra (Příloha 2)** a také si vysvětlíme, že vatra ovčáci zapalovali zejména proti útoku vlků.

2) Děti necháme vytvořit jejich vlastní vatra. Můžeme použít kostky a skládat vatra ve školce nebo můžeme materiál (větvíčky, klacíky) společně nasbírat venku a zařadit tuto aktivitu na procházku. Důležité je postavit vysokou vatra tak, aby nespadla.

TIP Rozdělíme třídu na skupinky a uspořádáme soutěž o nejvyšší vatra.

TIP Povídáme si o tom, jak se o oheň starat, jak se chovat bezpečně. Můžeme-li, zapálíme si na zahradě dětmi postavenou vatra.

3) Povídáme si s dětmi *Pamatujete, jak se nazývá pohádka? Co Kubko s Matkem dělali se svou vatra? Chtěli byste zkusit taky vatra přeskočit?* Připravíme si s dětmi vatra ve třídě nebo v tělocvičně např. z polštářků a děti ji zkouší přeskočit. Řekneme si, že k přeskoku vysoké vatra je potřeba hodně trénovat a být rychlý. Zařazujeme různé pohybové výzvy.

- Překážku postupně zvyšujeme (do určité výšky všem, pak individuálně dle schopností).
- Starším dětem stanovíme i přeskok snožmo. Mladší děti trénují nácvik skoku snožmo bez překážky, následně přes lano/klacek.
- Z lana uděláme na zemi velkou osmičku, děti běhají po provaze ve tvaru osmičky. Poté je rozdělíme na dvě poloviny, každá do jednoho oka osmičky, děti opět běhají tvar osmičky, ale nyní se učí střídát se v průběhu středem, dát si přednost, vždy běží jedno dítě z jedné strany, druhé dítě z druhé skupiny. Následně umístíme doprostřed osmičky překážku, kterou přeskakují a opět vedeme děti ze dvou stran ke střídání ze dvou skupin.
- Zařadíme přeskoky přes natažené lano (zvyšujeme, snižujeme, vlníme, roztočíme jako velké švihadlo atd.), děti přeskakují, podlézají, probíhají bez doteku.

TIP Zadáme dětem samostatný úkol postavit si vatru tak vysokou, jak samy uznají za vhodné, aby ji přeskočily. Navrhujeme jim, jaký materiál použít na stavbu. Necháme děti zkoumat, zkoušet a odhadovat vlastní schopnosti.

PRACOVNÍ LISTY

Časová dotace: 30 min

Pomůcky: pracovní listy (PL 1–2), psací a kreslicí potřeby

Postup:

V následující aktivitě rozdáme dětem pracovní listy s obrázkem kalhot a ptáme se *Slyšeli jste už někdy slovo gatě? Víte, co znamená?* Děti necháme pracovní listy vypracovat, na **PL1** mají za úkol najít správný tvar záplaty na roztrhané kalhoty. Na pracovním listu **PL2** děti hledají cestu niti k jehle.

JEHLY A BAVLNKY (aktivita je vhodná pro starší děti)

Časová dotace: 20 min

Pomůcky: dětské plastové jehly, barevné bavlnky, tvrdý papír, knoflíky, korálky

Postup:

V pohádce se Kubko s Matkou snažili sami zašít kalhoty, ale vůbec se jim to nedařilo. Nemohli navléct nit do jehly, potom se Kubko do nitě zcela zamotal a nakonec přišli ke kalhotám klobouk. Aby se něco podobného nestalo i v naší třídě, trénujeme provlékání nitě uchem jehly a hrajeme si hry s klubíčkem vlny.

Rozdáme dětem plastové jehly nebo dětské jehly s velkým otvorem a tupým hrotem, barevné provázky/bavlnky a ukážeme, jak provázek uchem jehly provléct. Vezmeme bavlnku do jedné ruky a druhou rukou uhladíme její konec. Levou rukou uchopíme jehlu ouškem nahoru, do pravé ruky vezmeme konec bavlnky a provlékneme ji jehlou. Dále to děti zkouší sami. Upozorníme je, že jehla je ostrá a že až skončíme se šitím, je třeba jehlu schovat.

TIP Aktivitu můžeme rozšířit a ukázat dětem zavazování uzlů na provázku, navlékání provázků do knoflíků, korálků, těstovin nebo provlékání jehly dírkami v tvrdém papíru. Další inspirace k jednoduchým šablonám na provlékání je tady: děšť, srdce, kruh.

HRA: KLUBÍČKO

Časová dotace: 30 min

Pomůcky: klubíčka vlny

Postup:

- 1) Klubko s Matkou si s klubíčkem neporadili, podaří se to nám? Zahrajeme si společně hru. Posadíme se do kruhu, vezmeme klubíčko a najdeme začátek. Potom pošleme klubíčko vlny jednomu dítěti a řekneme jeho jméno, začátek provazu stále držíme v ruce.
- 2) Dítě posílá klubíčko dál a musí říct jméno toho, komu chce klubíčko poslat. Pořád drží svůj kousek provázku. Hra pokračuje, děti si předávají mezi sebou klubíčko, říkají jména kamarádů a každý drží svůj konec vlny, aby se vytvořila pavučina. Tak zůstaneme spojeni nataženou vlnou.
- 3) Klubko se zastaví u posledního dítěte, podíváme se na vzniklou pavučinu. V dalším kroku se pokusíme namotat klubíčko zpět. Poslední hráč namotává vlnu zpět do klubíčka, až se dostane k předposlednímu dítěti. Tomu předá klubíčko a zaujme jeho místo. Dítě s klubíčkem pak pokračuje v namotávání. Hra končí v momentě, kdy je celé klubko namotané zpět a žádné dítě už vlnu nedrží.
- 4) Reflexe. Na konci hry si povídáme s dětmi o vztazích, kamarádství, vazbách ve třídě.

TIP Jako pokračování práce s bavlnkami můžeme vyzkoušet skvělou techniku malování nití.

HRA: VÍLY

Časová dotace: 20 min

Postup:

V pohádce víly nejen zašily Kubkovi kalhoty, ale ještě na ně vyšily květiny. Zeptáme se dětí *Kdo je to lesní víla? Jak si ji představujete? Co umí dělat?* Následně si zahrajeme pohybovou hru na víly.

1) Postavíme se do kruhu a zvolíme jednoho hráče, který bude představovat vílu. Na začátku to může být učitelka. Víla bude obcházet v kruhu kolem dětí a dělat kruhové pohyby nataženou rukou (bude napodobovat kouzelnou hůlku) a říkat: „Vyšivala víla kytíčku, měla barvu, barvičku...“ a ukáže na některé dítě, které musí rychle zvolit nějakou barvu.

2) Poté se všichni hráči tvořící kruh rozprchnou a hledají ve svém okolí předměty dané barvy. Komu se to podaří jako poslednímu, vymění si místo s vyvolávacem a hra může pokračovat dále.

TIP Děti nakreslí, jak si představují lesní vílu.

GRAFOMOTORIKA: KVĚTINY

Časová dotace: 30 min

Pomůcky: role balicího papíru, výrazné voskovky či suché pastely různých barev

Postup:

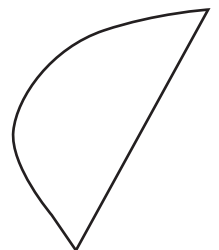
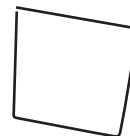
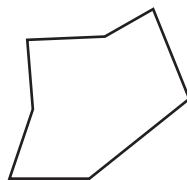
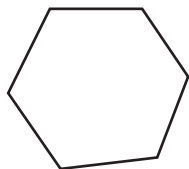
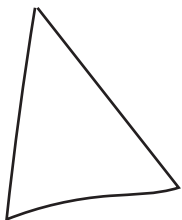
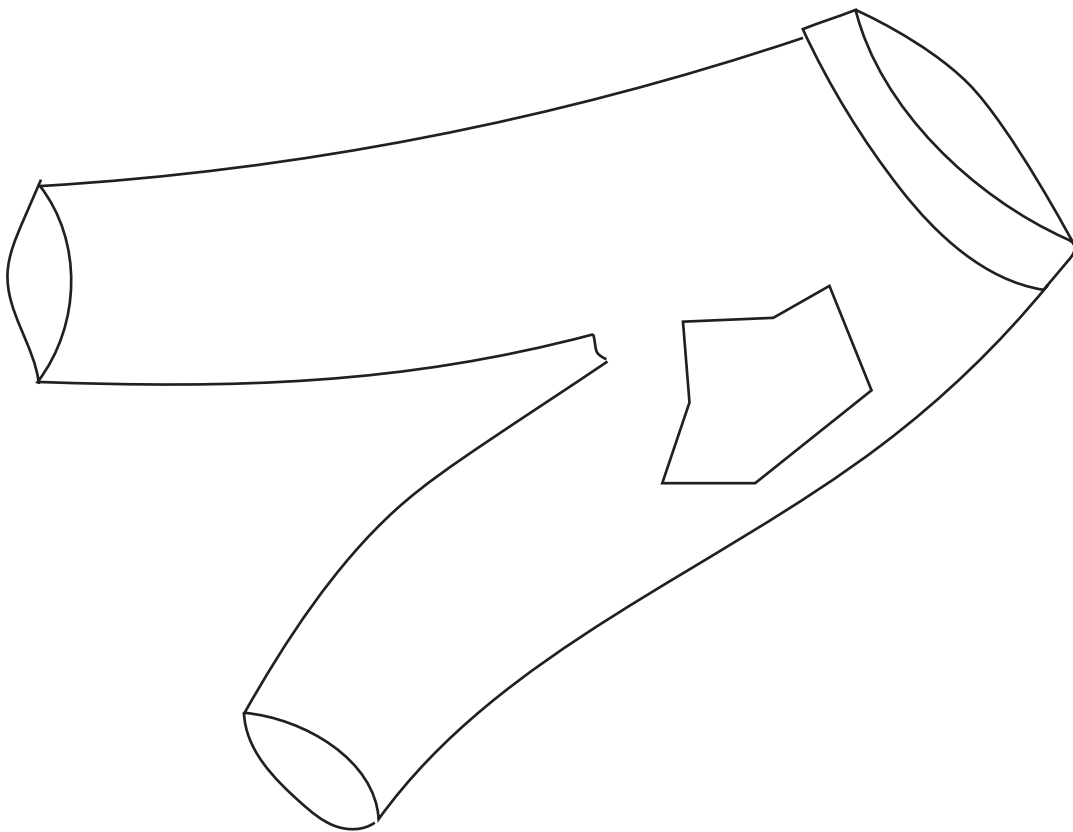
1) Jako grafomotorické cvičení nakreslíme s dětmi květinovou louku na velkém plátně. Nejprve rozcvičíme a uvolníme ruce. Kreslíme do vzduchu kroužek prstem, poté zápěstím, lokty, pak celou paží.

2) Na podlahu roztáhneme roli balicího papíru. Děti se usadí podél papíru a na balicí papír kreslí voskovkou/pastelem velké kruhy. Cílem je zachovat uvolnění, kreslit ladně (jako víla), netlačit na voskovku/pastel. Poté si děti navzájem vymění barvy a do svého kruhu kreslí jinou barvou menší kruh, opět výměna a ještě menší kruh atd. Na závěr dokreslíme květinám stonek, listy a trávu.

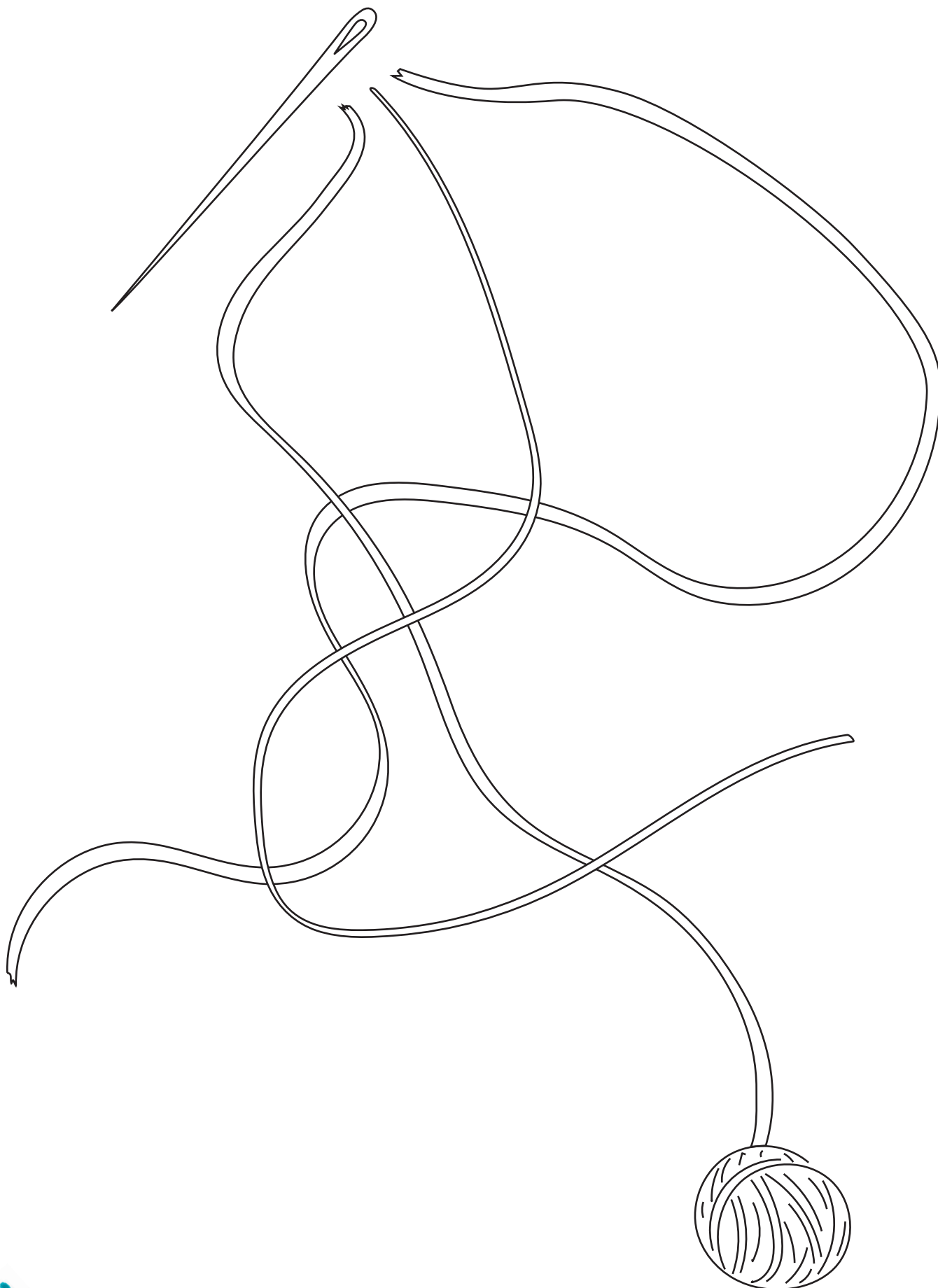
Při přeskakování se Kubkovi propálily gatě a vznikla na nich velká díra, najdi ten správný kousek záplaty, který do ní patří a zakroužkuj ho.

V pohádce Kubko s Matkem si sami chtěli gatě zašít,
ale vůbec se jim nedařilo navléct do jehly nit. Pomůžeš jim?

PL 2

METODICKÉ LISTY – GEOGRAFIE A ZÁKLADNÍ ÚDAJE (PL3)

Výukové metody a strategie:	výklad, řízená diskuse, kladení otázek, rozhovor, kreslení, práce s obrázky, kooperativní učení, názorné učení
Obecné vzdělávací cíle:	získání základních informací o Slovensku, seznámení se s pojmy země, hlavní město, vlajka, poznávání české a slovenské krajiny, poznávání barev, rozvoj jemné motoriky
Dílčí cíle dle RVP:	<hr/> <hr/> <hr/>

PRÁCE S MAPOU

Časová dotace:	20 min
Pomůcky:	mapa Evropy, obrázky Pražského hradu a Bratislavského hradu (Příloha 3), zeměpisné mapy ČR a Slovenska (Příloha 4), pracovní list (PL3), fixy

Postup:

1) Řekneme dětem, že se dnes dozvíme více o zemi, ze které pochází pohádka – o Slovensku. Ukážeme dětem mapu Evropy s obrysy jednotlivých zemí a zeptáme se jich *Jak se nazývá země, ve které žijeme? Sousedí Slovensko s Českou republikou? Víte, že dříve to byl jeden stát?* (od roku 1918 až do roku 1992). Necháme děti najít na mapě nejprve Českou republiku a poté také Slovensko.

2) Dále se ptáme *Jak se nazývá město, ve kterém žijeme?* **Praha** je hlavní město České republiky, hlavní město Slovenska je **Bratislava**. Najdeme je na mapě. V Praze se nachází **Pražský hrad** (**Příloha 3**). Zeptáme se dětí *Byl už někdo z vás na Pražském hradě? Víte, k čemu slouží?* Následně se podíváme, jak vypadá **Bratislavský hrad** (**Příloha 3**) a spočítáme, kolik má věží. Poté dětem rozdáme pracovní list **PL3**, kde mají najít správný stín Bratislavského hradu.

TIP Vyrobíme s dětmi **model Bratislavského hradu** z krabic a papírových ruliček. Další tipy na výrobu najdeme **TADY**.

3) Dále dětem ukážeme zeměpisné mapy ČR a Slovenska (**Příloha 4**), ptáme se *Jakou barvu mají lesy? Co na mapě má modrou barvu? Jak poznáme, že jsou na mapě zakreslené hory?* Ukážeme dětem pohoří na Slovensku a srovnáváme je s českými horami. Čím jsou hory vyšší, tím tmavší barvou jsou označené na mapě. Ptáme se dětí *Kde jsou hory vyšší, v Česku nebo na Slovensku?*

HRA: LESY, HORY, VODY

Časová dotace: 20 min

Postup:

1) Děti chodí po stanoveném prostoru a vždy, když zavoláme **LESY**, mají za úkol se zastavit a napnout ruce šikmo dolů jako větve smrku. Když zavoláme **HORY**, zvednou ruce nad hlavu a spojí je do stříšky. Když zavoláme **VODY**, lehnou si na zem a všemi končetinami se dotknou podlahy.

2) Jakmile se děti naučí dobře hrát, ztížíme pravidla. Mezi námi se objeví zlá víla, před kterou se děti chtějí ukrýt. Děti chodí po prostoru a na zvolání **víla jde do lesa/do hor/do vody** se okamžitě promění a nesmí se pohnout. Víla zkoumá, jestli jsou to opravdu jen lesy/hory/vody a ne děti. Kdo se pohne, jedno kolo nehraje.

TIP Další informace o zemi najdeme v metodice Slovensko, která je ke stažení [ZDE](#) (soubor v pdf s názvem Slovensko_Pracovní_karty).

SLOVENSKÁ VLAJKA

Časová dotace: 20 min

Pomůcky: obrázky české a slovenské vlajky (**Příloha 5**), šablony slovenské vlajky (**Příloha 6**), pastelky, špejle, lepidlo, nůžky

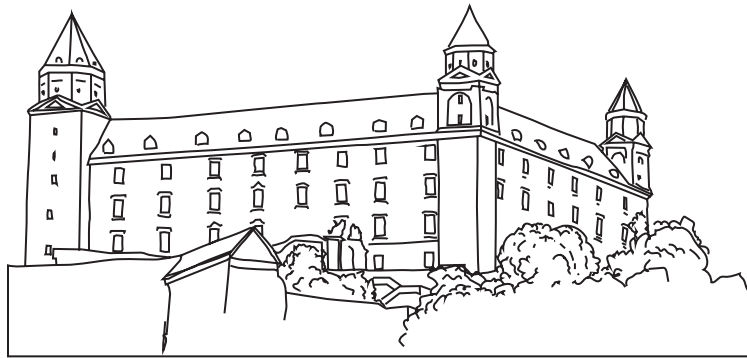
Postup:

- 1) Ukážeme dětem českou a slovenskou vlajku (**Příloha 5**). Zeptáme *Co to je? Která vlajka je česká? Jaké jsou na ní barvy? Jaké barvy má slovenská vlajka?*
- 2) Poté vyrobíme s dětmi vlajky na špejlích. Rozdáme předem připravené šablony slovenské vlajky (**Příloha 6**), které mají děti za úkol vybarvit. S následným vystřihnutím šablon a lepením obou stran vlajky kolem špejlí dětem pomůžeme.
- 3) Venku na pískovišti (nebo v zimě ze sněhu) postavíme společně kopec, který bude reprezentovat nejvyšší bod Slovenska, Gerlachovský štít, a vlajky do něj zapíchneme.

Najdi stín Bratislavského hradu.

METODICKÉ LISTY – FAUNA, FLORA A PODNEBÍ (PL 4–5)

Výukové metody a strategie: výklad, vyprávění, řízená diskuse, kladení otázek, skupinová a samostatná práce, hra, zážitková metoda, projektové vyučování

Obecné vzdělávací cíle: seznámení se s florou a faunou Slovenska, získání základní představy o počasí, ročních obdobích, uvědomění si blízkosti České a Slovenské republiky, rozvoj samostatného myšlení a úsudku, rozvoj představivosti a logického uvažování, rozvoj hrubé a jemné motoriky

Dílčí cíle dle RVP:

ZVÍŘATA

Časová dotace: 30 min

Pomůcky: obrázky zvířat (**Příloha 7**), pastelky, pracovní list (**PL4**)

Postup:

1) Povídáme si s dětmi o tom, jaká **krajina** je v Česku a jaká je na Slovensku. Zopakujeme si informaci z **metodických listů Geografie a základní údaje**. Na Slovensku tvoří **lesy** téměř polovinu povrchu země. Severním a středním oblastem Slovenska dominují rozsáhlé **horské masivy** (Nízke a Vysoké Tatry) s nejvyšším bodem s názvem Gerlachovský štít (2 655 m n. m.).

2) Ptáme se dětí *Co roste v lese? Co tam můžeme sbírat?* Děti pojmenovávají lesní ovoce, houby, rostliny. Dále se ptáme *Jaká zvířata žijí v lese v Česku? A jaká na Slovensku?* Řekneme dětem, že na Slovensku v lese žijí **medvědi, vlci, rysi, lišky** a na horách **kamzíci**, kteří jsou celostátně chráněni. Obrázky zvířat můžeme ukázat v knížkách, na obrázkových kartách nebo vytisknout (**Příloha 7**).

3) Rozdáme dětem pracovní list **PL4**. Ptáme se dětí *Znáte tato zvířata?* (liška, slon, medvěd, vlk, lev). *Která z nich žijí na Slovensku a která v Africe?* Děti mají za úkol najít zvířata žijící na Slovensku a vybarvit je. Připomeneme dětem barvu srsti zvířat (liška je oranžová, vlk je šedý a medvěd je hnědý).

KOMU TO PATŘÍ?

Časová dotace: 30 min

Pomůcky: obrázky srsti/povrchu těla a siluet zvířat (**Příloha 8**)

Postup:

Vytiskneme a rozstříháme kartičky s obrázky srsti/povrchu těla zvířat a jejich siluety (**Příloha 8**). Rozložíme kartičky na stůl nebo na podlahu a děti musí najít pro každé zvířátko jeho srst/kůži a přiřadit obrázky správně k sobě.

TIP Pokud vytiskneme obrázky dvakrát, můžeme si zahrát zvířátkové pexeso.

TIPY NA POHYBOVÉ HRY

Na vlka a zajíčky

Hrajeme roli vlka, děti jsou zajíčky. V dalším kole roli vlka může hrát někdo z dětí. Vlk chytá v lese zajíčky. Stojíme pár kroků před dětmi, potom se k nim otočíme zády a pomalu se plížíme dopředu. Začneme odříkávat říkanku *Bojte se, třeste se, až potkáte vlka v lese*. Zajíčky našlapují potichounku vlkovi za zády. Ve chvíli, kdy říkanka skončí, vlk se rychle otočí a snaží se zahlédnout jakýkoliv pohyb zajíčků v lese, děti musí ztuhnout a stát nehybně. Kdo se pohne, toho vlk chytí.

Na medvěda

Vyznačíme ve třídě místo, kde bude domeček, a místo, kde spí medvěd. Jedno dítě představuje spícího medvěda a ostatní děti se k němu pomaloučku přibližují, přičemž říkají říkanku *Vstávej, médo, vstávej už, ty tak dlouho spíš, že nás nechytíš?* Medvěd se probouzí a honí děti, které se běžící schovávají do vyznačeného domečku. Dítě, které medvěd chytí před domečkem, si vymění roli s medvědem. Do domečku za dětmi medvěd nemůže.

Na lišku a myš

Určíme lišku a myš. Děti si stoupnou do kruhu, drží se za ruce. Myš je uvnitř kruhu, liška venku. Liška říká *Myšičko, myš, pojď ke mně blíž*. Myška odpovídá *Nepůjdu, liško, nebo mě sníš!* Na to děti zvednou spojené ruce, myš vyběhne z kruhu a liška jí honí. Myš se musí rychle opět schovat do domečku (kruhu). Pokud ji liška chytí, role se mění a za myš a lišku vybereme jiné děti.

Na sovičky

Připravíme deku, hra probíhá na koberci ve třídě. Hrajeme roli soví mámy, děti jsou sovičky. Začínáme hru říkankou *Sovičky, sovičky, běžte spát, vždyť musíte v noci vstávat a myšky chytat*. Ve chvíli, kdy děti uslyší říkanku, kleknou si na kolena, zakryjí si rukama oči a předstírají, že spí. Schováme jedno dítě pod deku a řekneme *Sova letěla na lov*. Děti se probudí, vstanou, otevřou oči a hádají, kdo je pod dekou (kdo letěl na lov). Kdo uhádne, stává se soví mamou, posílá sovičky spát a přikrývá je dekou.

POČASÍ

Časová dotace: 30 min

Pomůcky: pracovní list (PL5)

Postup:

Na začátku navazujeme povídáním o našem sousedním státu Slovensku, tentokrát se zaměříme na **počasí a roční období**. Ptáme se dětí *Jaké je teď roční období? Jaké je dnes počasí? Jaké počasí bylo včera?* Povídáme si o tom, jaké počasí je charakteristické pro každé roční období a navazujeme na to, že podnebí na Slovensku je podobné jako v Česku. *Jak si myslíte, že to na Slovensku na podzim (v zimě, na jaře, v létě) vypadá? Stejně jako u nás nebo jinak?*

Pracovní listy (PL5) s grafomotorickými cvičeními vypracujeme s dětmi v daném ročním období či několik dní po sobě, kdy se tématu počasí věnujeme.

Počasí na podzim

- 1) Povídáme si s dětmi o podzimním počasí. *Jak je venku na podzim? Co často padá z mraků?* Na pracovním listu (PL5a) děti dokreslí kapky deště. Když nefouká, kapky deště padají dolů přímo rovně. Co se děje s kapkami, když fouká vítr? Na druhou stranu papíru děti mohou nakreslit, jak padají dešťové kapky, když fouká. Během kreslení můžeme dětem pustit **zvuky deště**.
- 2) Zazpíváme si písničku o tom, jak prší. Naučit se můžeme písničku **Kapky**, **Deštík** nebo **Prší prší**.
- 3) Když půjdeme na procházku, posloucháme a vnímáme hudbu přírody. Pomůže nám v tom seznám **zvuků podzimu**.

TIP Abychom zvuk deště mohli poslouchat, i když svítí slunce, vyrobíme si dešťovou hůl.

Počasí v zimě

Povídáme si s dětmi o zimním počasí. *Jak je venku v zimě? Co padá z mraků v zimě, když mrzne? Prohlédli jste někdy sněhovou vločku zblízka? Jak vypadá?* Na pracovním listu (PL5b) děti dokreslí sněhové vločky. Během kreslení čteme dětem **básničky o sněhu**. Potom se můžeme s dětmi básničky naučit.

Počasí na jaře

Povídáme si s dětmi o jarním počasí. *Jak je venku na jaře? Často svítí slunce, ale občas bývá velmi zamračeno, prší a padají kroupy. Zeptáme se dětí Co jsou ty kuličky padající z mraku někdy na jaře?* Na pracovním listu (PL5c) děti dokreslí kroupy.

Počasí v létě

Povídáme si s dětmi o letním počasí. *Jak je venku v létě? Často svítí slunce, ale také prší a bývají silné bouřky. Ptáme se dětí Co je slyšet a vidět na obloze, když je bouřka?* Na pracovním listu (PL5d) děti dokreslí křivé čáry blesků.

TIPY NA POHYBOVÉ AKTIVITY

K povídání a kreslení přidáme i pohybové aktivity na téma počasí. Postavíme se do kruhu, zvolíme si s dětmi pohyby, které se pojí k danému počasí a nacvičíme je. Dále společně předvádíme dané počasí. Napřed dětem řekneme druh počasí a zároveň ukážeme pohyb, děti tento pohyb opakuji přesně po nás. Potom dětem pouze řekneme druh počasí a děti samostatně ukazují pohyb, na jakém jsme se domluvili. Například:

Vánek – nadechujeme se nosem, potichouнку vydechujeme ústy jako slaboučký větřík.

Vítr – ruce vzpažíme jako strom, ukláníme se dopředu, dozadu, vlevo a vpravo.

Vichřice – točíme se dokola.

Slunce – paži ukážeme kruh s paprsky.

Dešť – poklepáváme prstíky do podlahy nebo chodíme po místnosti a přeskakujeme velké kaluže.

Kroupy – bušíme pěstmi do podlahy.

Sníh – mneme si prsty o sebe a pokládáme je pomalu na zem.

Bouřka – začneme co nejrychleji tleskat a zakryjeme si uši.

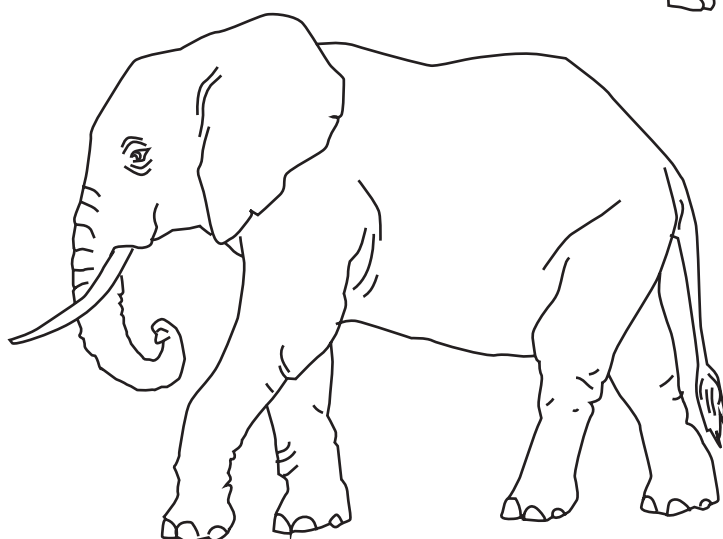
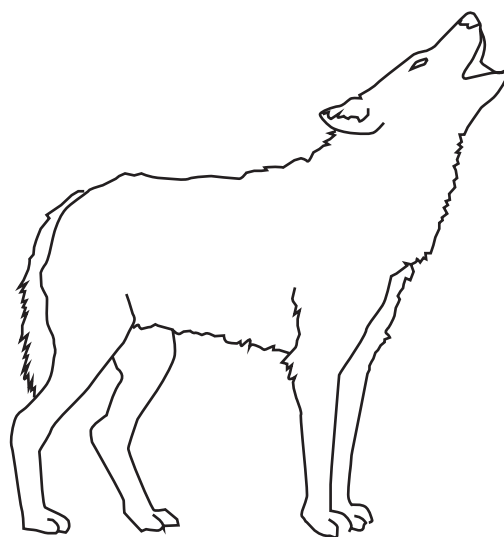
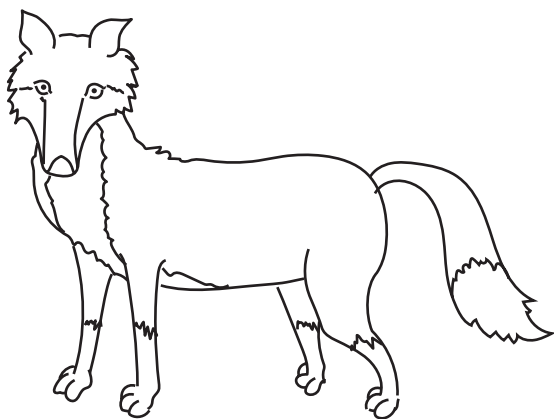
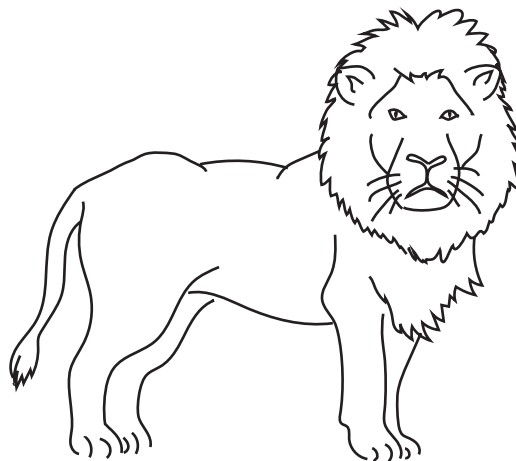
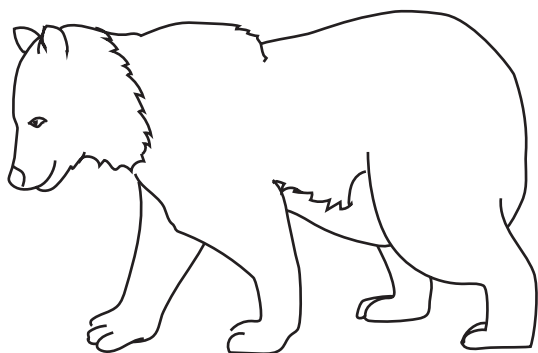
Duha – rukou naznačíme oblouk ve vzduchu.

TIP Více zajímavých aktivit na téma počasí najdeme **TADY**.

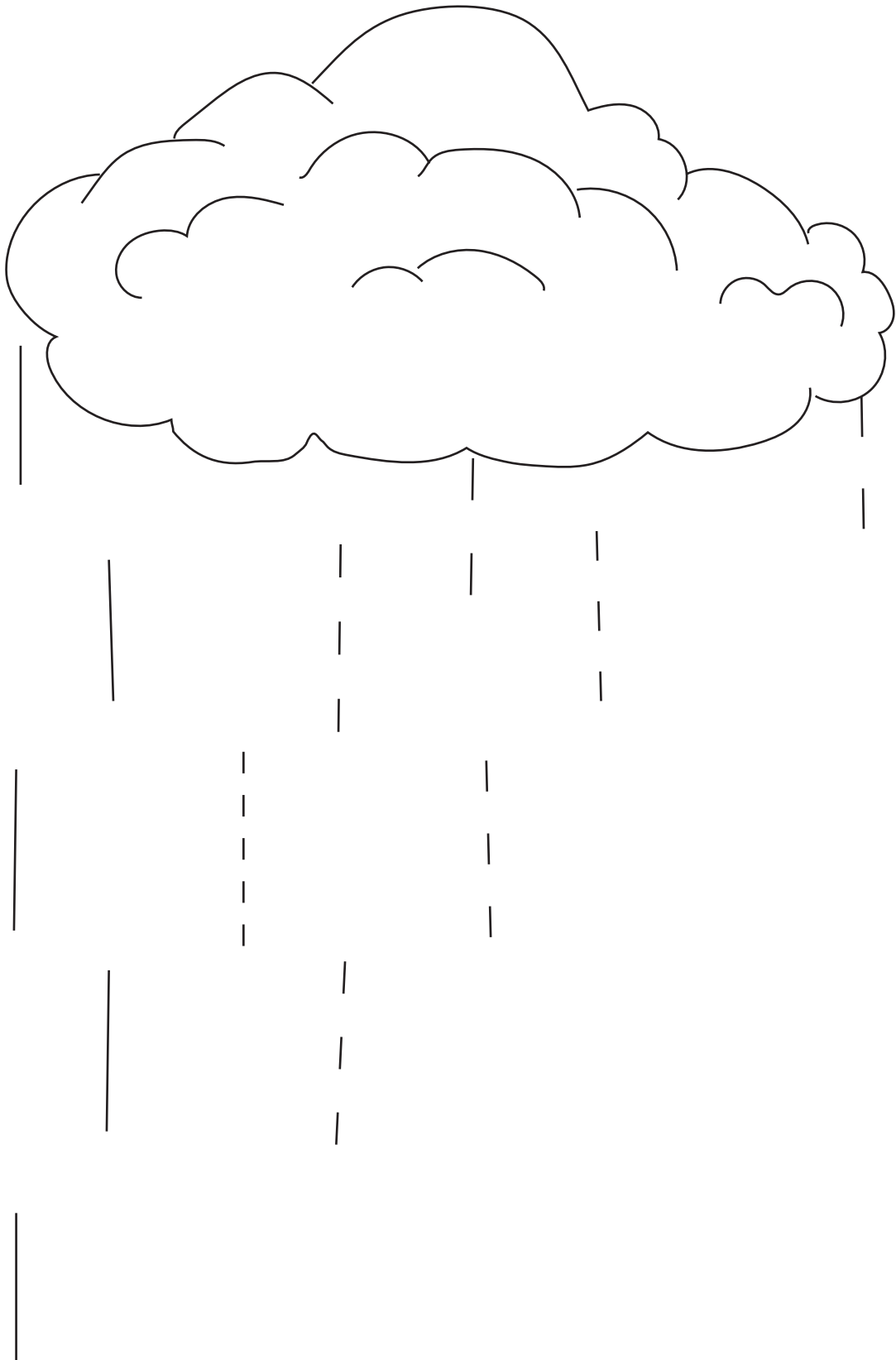

Najdi zvirata, zijici na Slovensku a vybarvi je.

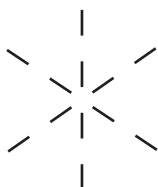
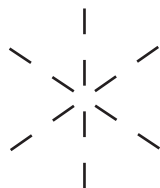
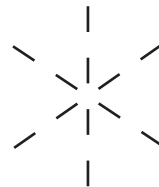
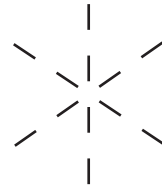
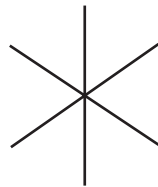
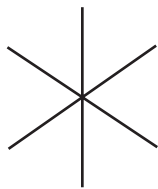
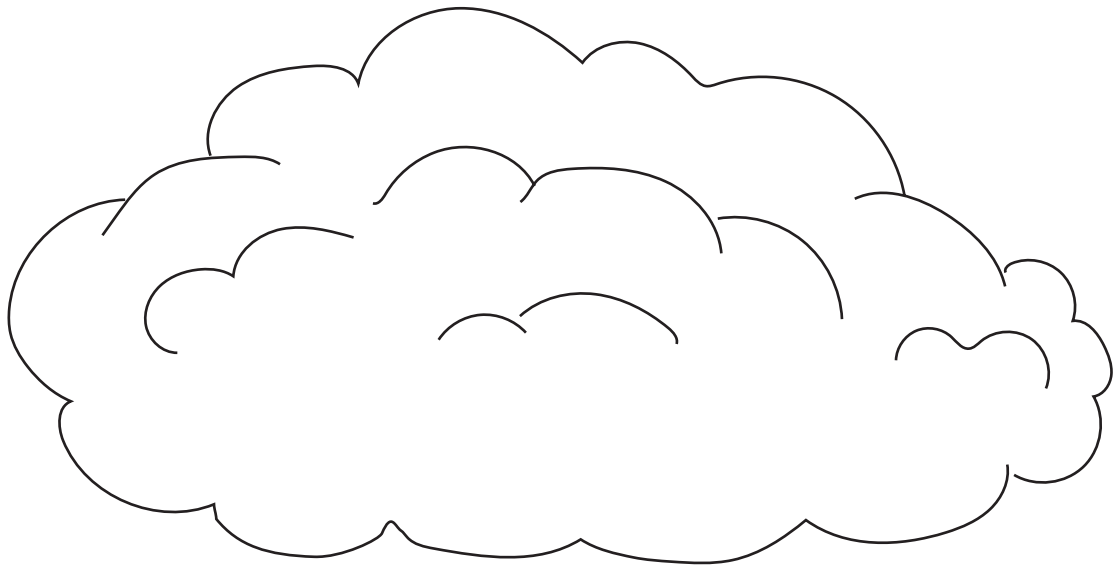

Dokresli kapky deště.

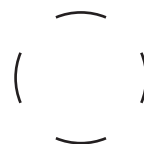
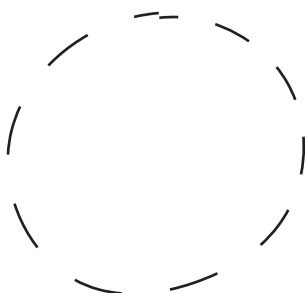
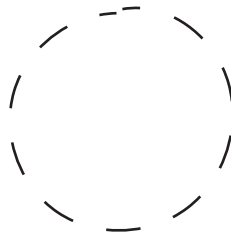
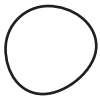
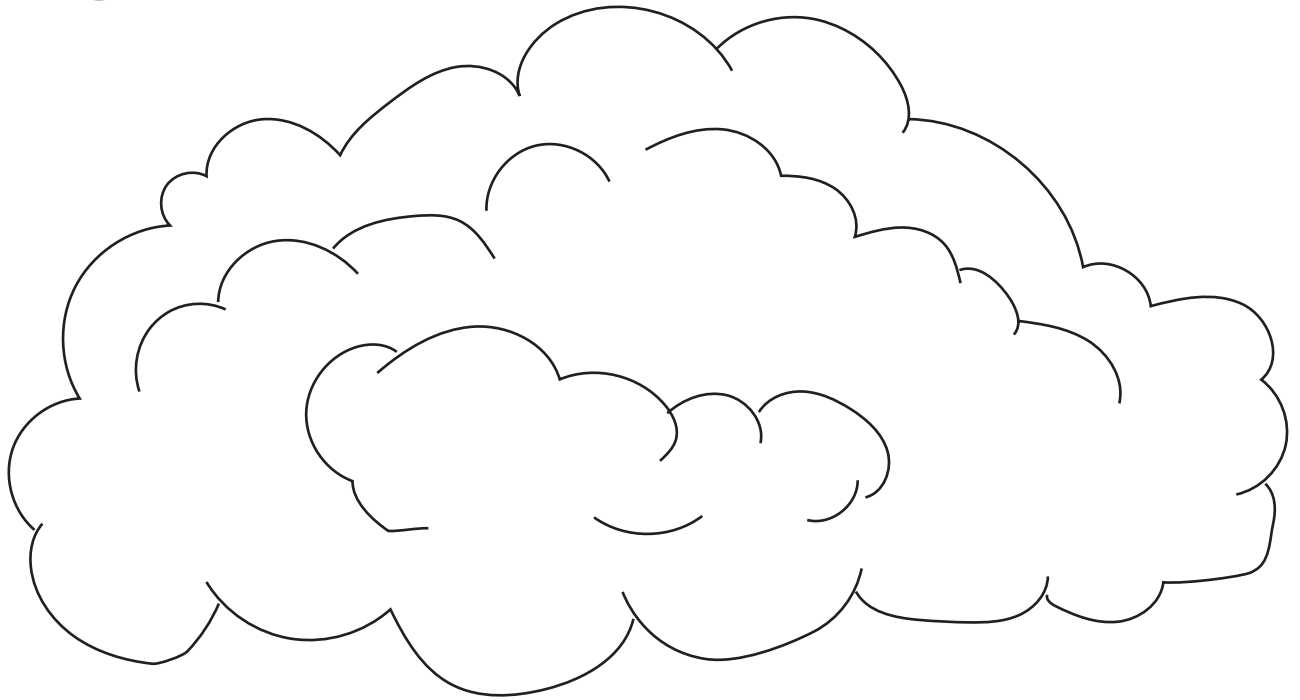

Dokresli sněhové vločky.

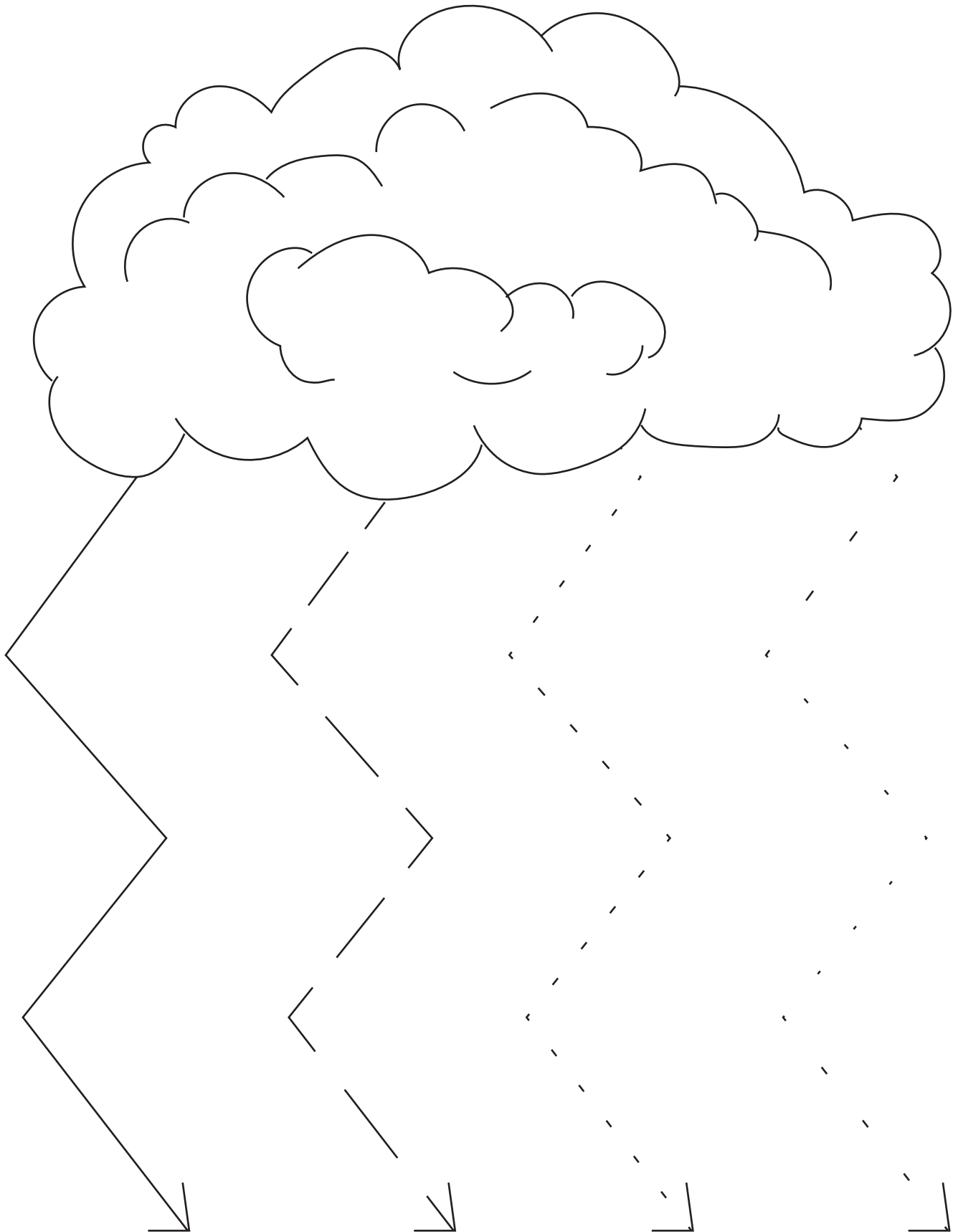

Dokresli kroupy (začni od největších kruhů).

Dokresli blesky.

METODICKÉ LISTY – JAZYK A OBYVATELSTVO

Výukové metody a strategie:	výklad, řízená diskuse, kladení otázek, rozhovor, hra, zážitkové učení, názorné učení, práce s hlasem a výslovností
Obecné vzdělávací cíle:	uvědomění si blízkosti češtiny a slovenštiny, rozvoj jazykových dovedností, nácvik výslovnosti, osvojení základních pozdravů ve slovenštině
Dílčí cíle dle RVP:	<hr/> <hr/> <hr/>

SLOVENŠTINA (aktivita je složitější pro děti s OMJ)

Časová dotace:	30 min
Pomůcky:	mapa České a Slovenské republiky

Postup:

1) Posadíme se s dětmi do kroužku kolem mapy Evropy, ukážeme si, kde se nachází Česko a Slovensko. Povídáme si o tom, že se jedná o sousední státy a že v minulosti existoval jeden společný stát Československo. Zeptáme se *Byli jste někdy na Slovensku? Znáte někoho, kdo pochází ze Slovenska? Pamatujete si, jak se na Slovensku mluví? Jsou si čeština a slovenština podobné?* Pokud máme ve třídě dítě, jehož mateřštinou je slovenština, můžeme ho do aktivity zapojit jako „jazykového experta“.

2) Upozorníme děti, že **slovenština** je jazyk, který je ze všech jazyků na světě **češtině nejbližší** a mnoho slov je podobných či stejných, ale některá jsou naopak úplně jiná. Zahrajeme si s dětmi **jazykovou hru**. Děti stojí uprostřed třídy, jednotlivě říkáme česká slova a děti musí najít v místnosti předmět, který nazýváme. Potom řekneme dětem, že budeme nazývat ty samé předměty, ale ve slovenštině. Vyslovujeme názvy v jiném pořadí, děti se snaží odhadnout, co to je a zase předměty hledají.

Pokud si nejsme jistí slovenskou výslovností, slova lze vložit do internetového překladače **google translator**, který má i funkci hlasitého čtení.

Česky: stůl, skříň, židle, kluk, kůň, koš, kočárek, panenka, medvídek, tabule, obrázek, holčička, domeček, kočka, ptáček, papír, žlutá barva, ubrousek.

Slovensky: stôl, skriňa, stolička, chlapec, kôň, kôš, kočík, bábika, medvedík, tabuľa, obrázok, dievčatko, domček, mačka, vtáčik, papier, žltá farba, obrúsok.

TIP Můžeme uspořádat soutěž, kdo najde předmět nejrychleji, nebo naopak nazývat slova jednotlivě pro každé dítě.

3) Na závěr se posadíme do kroužku a diskutujeme s dětmi o slovenském jazyce. *Zdalo se vám, že slovenština je podobná češtině? Bylo těžké slovenským slovům rozumět? Znáte ještě nějaká slovenská slova? Rozuměli byste si se slovenským dítětem?* Necháme děti říct své dojmy a pak téma shrneme a uzavřeme.

TIP Naučíme se společně pár základních frází ve slovenštině a zkusíme si zahrát seznamovací dialog.

Dobrý deň.

Ako sa máš? (Dobře)

Ako sa voláš?

Dovidenia

Dobrý den.

Jak se máš? (Dobře)

Jak se jmenuješ?

Nashledanou

METODICKÉ LISTY – TRADICE A ŘEMESLA (PL 6–9)

Výukové metody a strategie:	výklad, řízená diskuse, kladení otázek, rozhovor, hra, zážitkové učení, spontánní učení, názorné učení, samostatná práce, skupinová výtvarná tvorba, projektové vyučování
Obecné vzdělávací cíle:	seznámení se se slovenskými svátky a tradicemi, rozvoj jemné motoriky, rozvoj tvořivosti, seznámení se s tradiční technikou modrotisku, praktický nácvik výtvarné techniky – potisk látky a papíru
Dílčí cíle dle RVP:	<hr/> <hr/> <hr/>

MODROTISK

Časová dotace:	40 min
Pomůcky:	vytištěné ukázky vzorů modrotisku (Příloha 9), nastříhané čtverce tmavě modrého plátna pro každé dítě, bílá akrylová barva, štětce, podtácky, koupená nebo vyrobená razítka, vykrajovátko na pečení, pracovní list (PL6)

Postup:

1) Povídáme si s dětmi o **modrotisku** (slovensky modrotlač). Je to technika známá z 18. století, která dodnes zdobí **lidové kroje**. Některé matrice na tisk v převážně rodinných dílnách jsou až 300 let staré. V roce 2018 byl modrotisk zapsán na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO. O zápis této metody ozdoby textilu do seznamu společně žádalo Česko, Slovensko, Německo, Rakousko a Maďarsko. Dnes se tradiční metodou modrotisku vyrábí jen ve dvou dílnách na Moravě (z šesti po celé Evropě), a to v Olešnici a ve Strážnici na Moravě. Více o modrotisku se dozvíme [ZDE](#) a [ZDE](#). Typické vzory si můžeme prohlédnout [TADY](#).

Dětem vysvětlíme, co je to modrotisk a jak se používá, ukážeme vytištěné vzory modrotisku (**Příloha 9**). Můžeme také pustit krátký dokument (délka cca 5 minut) o historii a technice modrotisku.

2) Zkusíme zjednodušenou verzi modrotisku. Každé dítě dostane čtverec modré látky, bílou barvu, podtácek, štětec a razítko. Děti nanášejí na razítka bílou akrylovou barvu a následně s nimi dělají potisk na látku.

TIP Razítka si s dětmi můžeme vyrobit dopředu. Na razítka použijeme různé druhy zeleniny, se kterou se dá tisknout, např. brokolice, zelí nebo brambory (můžeme je púlit, vyřezávat vzory nebo z nich vyrábět razítka pomocí vykrajovátek). Využít můžeme rovněž další materiály a vyrobit razítka z kartonu, korkových zátek, polystyrenových tácků, místo brambor je možné také vyřezávat z linolea nebo gumy na gumování (potřebné jsou rydla na lino).

3) Po uschnutí se může s látkou dále pracovat (stříhat, lepit, sešívát) a případně se z ní dají vyrábět další předměty.

4) Pro zopakování tradičních slovenských vzorů a rozvoj zrakového vnímání děti vypracují pracovní list **PL6**, kde mají za úkol najít a spojit dva stejné elementy. Starší děti mohou obrázky stejně vybarvit.

VÁNOCE

Časová dotace: 30 min

Pomůcky: vyrobená razítka, vykrajovátka na pečení, akrylové barvy, štětce, podtácky, hnědý balicí papír, pracovní listy (**PL7–8**), pastelky

Postup:

1) Povídáme si s dětmi o slovenských tradicích spojených s Adventem a Vánocemi. Upozorníme na rozdílné zvyky mezi Českem a Slovenskem. Ptáme se dětí *Jaké vánoční tradice znáte? Jak se s rodiči připravujete na Vánoce? Jak probíhá oslava Vánoc u vás doma?* Pokud jsou ve třídě děti z jiných zemí, porovnáme, jak se svátky slaví tam.

Advent je období čtyř neděl před Vánocemi, čas radostného očekávání a příprav. Nejoblíbenější adventní svátek je den **sv. Mikuláše**, který se v Česku i na Slovensku slaví stejně. Vánoční období na Slovensku trvá od 24. prosince (Štědrý den) do 6. ledna (svátek Tří králů). Na Slovensku má **Štědrý den** i jiné názvy: Kračún, Vilija, Dohviezdny večer.

Podle slovanské tradice má stůl na Štědrý večer symbolizovat hojnost. Pod bílý ubrus se kladou **mince** a ponechávají se tam celé svátky, aby se v domě drželo bohatství. Samotná večeře by měla obsahovat devět chodů, protože devítce se připisovala magická moc. Večeře začíná přípitkem. Na Slovensku věří, že sníst na Vánoce **česnek** znamená zajistit si zdraví na celý další rok, a tak po přípitku každý sní kousek chleba nebo vánočky a česnek. Dalším tradičním předkrmem je **oplatka s medem**, která symbolizuje klid a lásku v rodině. Kulaté oplatky pekli v minulosti kněží a pak je rodinám roznášeli. Na Štědrý den se na Slovensku nejí rybí polévka jako v Česku, ale **kapustnica**, což je něco jako naše zelňačka. Polévka se v různých regionech připravuje na mnoho způsobů: někde se smetanou, jinde s houbami nebo se sušenými švestkami. Hlavním chodem večeře je **ryba**, jen tradičního kapra častěji nahrazují jiné ryby. Určitě nechybí bramborový salát. Na stole jsou také **opékance či bobalky**, což jsou bochánky velikosti ořechů pečené z kynutého těsta, které se jedí spařené a posypané mákem. Místo vánočky se pečou koláče a bábovky. Obřadním koláčem je například na východním Slovensku **kračún** nebo na středním Slovensku **štědrák**.

Vyvrcholením Štědrého dne je zejména pro děti čas po večeři, kdy se rozdávají dárky. Později se mnozí vydají na půlnoční mši. Pro věřící má vánoční atmosféra v kostelích výjimečný nádech, a proto je mnohdy navštěvují i lidé, kteří během roku na bohoslužby obvykle nechodí.

2) Rozdáme dětem pracovní listy. Na **PL7** děti najdou atributy Mikuláše, anděla a čerta a přiřadí je ke správným postavám. Na **PL8** mají najít pět rozdílů na obrázcích slovenské vánoční večeře a označit to pastelkou. Následně mohou obrázky vybarvit. Pracovní list je vhodný pro starší děti.

3) Jelikož jsme se seznámili s technikou modrotisku a výrobou razítek, použijeme naše razítka i na výrobu vánočního balicího papíru. Rozdáme dětem razítka např. z brambor nebo vykrajovátko, podtacky s barvou a obyčejný hnědý balicí papír. Děti pracují ve skupinkách a společně papír zdobí.

TIP Metodické materiály ke svátku Tří králů najdeme např. **TADY**.

VELIKONOCE

Časová dotace: 20 min

Pomůcky: pracovní listy (PL9), pastelky

1) Povídáme si s dětmi o velikonočních tradicích. Slovenské Velikonoce se od českých zásadně neliší, tradicí je také koledování s pomlázkou, které říkají **korbáč**, a **barevná vajíčka**. Na východě Slovenska je velmi oblíbené i u nás známé **polévání vodou**. Na Velikonoce se peče zakulacený bochánek **paska**, domovy se zdobí pučícími větvíčkami a uklízí se. Stejně jako u nás se na Velikonoční pondělí vypraví chlapci s pomlázkou na koledu a vyšlehají dívky, aby byly zdravé. Ty jim za odměnu dají malovaná vajíčka a barevnou stuhu na pomlázku.

Nejzásadnějším rozdílem oproti našim Velikonocům je to, že po Velikonočním pondělí na Slovensku následuje tzv. **odplatné úterý**, kdy chodí na pomlázku děvčata a šlehají chlapce.

2) Rozdáme dětem pracovní list **PL9** zaměřený na rozvoj zrakového vnímání. Děti najdou a vybarví odlišný obrázek v řadě.

TIP Více nápadu na velikonoční tvoření a pracovní listy najdeme [TADY](#), [TADY](#) a [ZDE](#).

TIP Pokud nám po velikonočním tvoření zůstanou prázdná plata od vajíček, vyrobíme z nich pomůcku pro děti na rozpoznávání tvarů a barev.

VELIKONOČNÍ HRA

Časová dotace: 20 min

Pomůcky: obrázky vajíček různých barev (**Příloha 10**), lepidlo, provázky

Postup:

- 1) Zahrajeme si velikonoční hru zaměřenou na hledání vajíček a rozpoznávání barev. Vytiskneme **Přílohu 10** dvakrát tak, abychom měli pro každé dítě ve třídě připravené dvě vajíčka stejné barvy.
- 2) Na zahradě školky nebo za špatného počasí ve třídě schováme polovinu vajíček a poté dětem rozdáme zbývající polovinu. Každé dítě bude mít vajíčko jiné barvy.
- 3) Dáme dětem signál a mohou se rozběhnout hledat druhou půlku svého vajíčka ve stejné barvě.
- 4) Poté rozdáme dětem lepidla, pomůžeme jim slepit obě půlky vajíček dohromady a mezi ně přidáme provázek na zavěšení. Společně ozdobíme velikonoční stromček nebo větvičky ve váze.

VELIKONOČNÍ TVOŘENÍ: BERÁNEK

Časová dotace: 30 min

Pomůcky: velká kartonová krabice, tužka, černý fix, nůžky, lepicí páska, vata

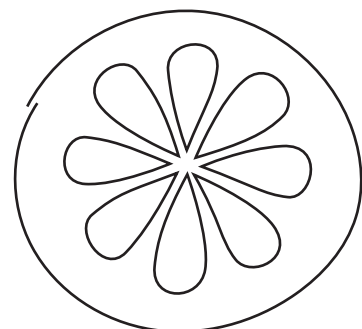
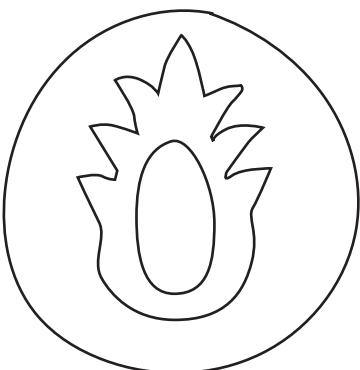
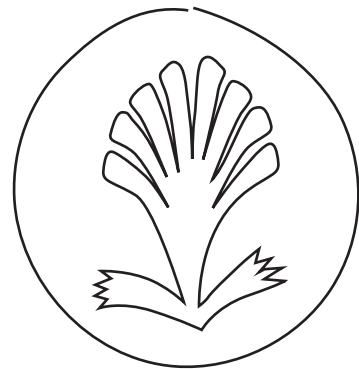
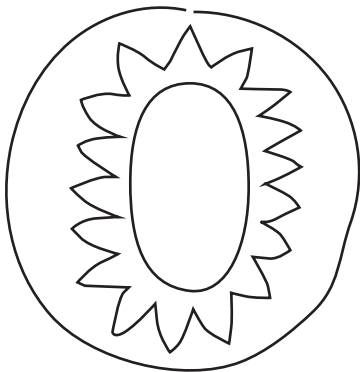
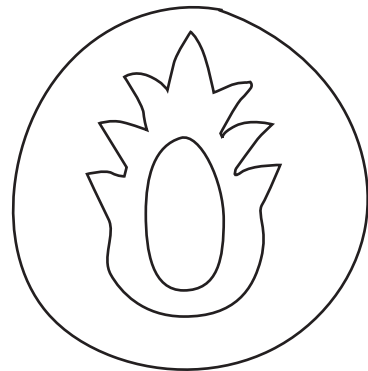
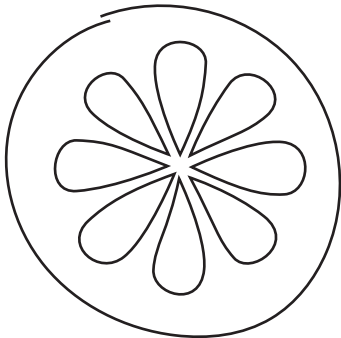
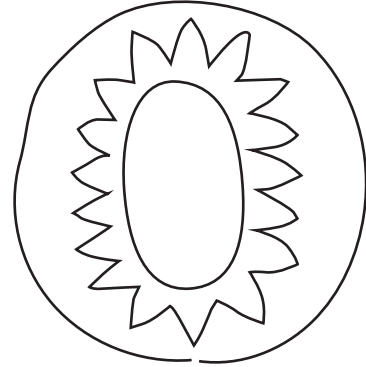
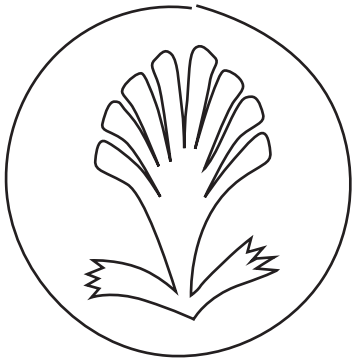
Postup:

- 1) Společně s celou třídou si vytvoříme velikonočního beránka. Na velkou kartonovou krabici (třeba metr na metr) nakreslíme beránka.
- 2) Tělo mu vystříhneme a otvor zalepíme z druhé strany lepicí páskou tak, aby bylo možné vytvořit beránkovi kožíšek z vaty.
- 3) Každému dítěti rozdáme kousek vaty. Vatu děti společně přikládají na lepicí pásku. Zdobíme beránka do té doby, než je dostatečně huňatý.

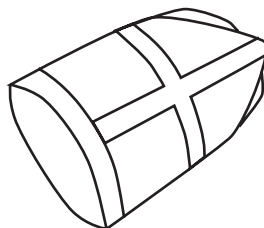
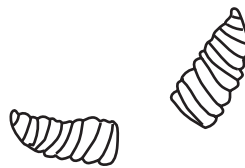
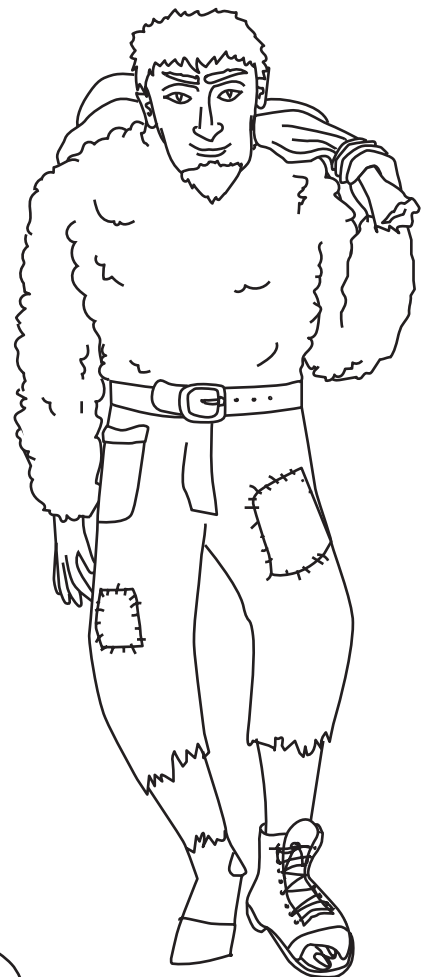
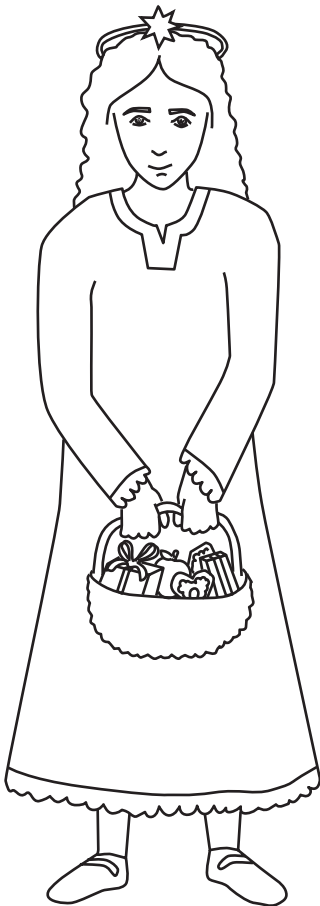
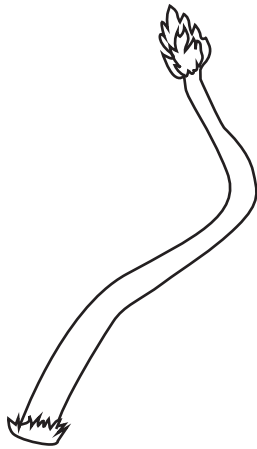

Spoj stejné elementy tradičných slovenských vzorů.

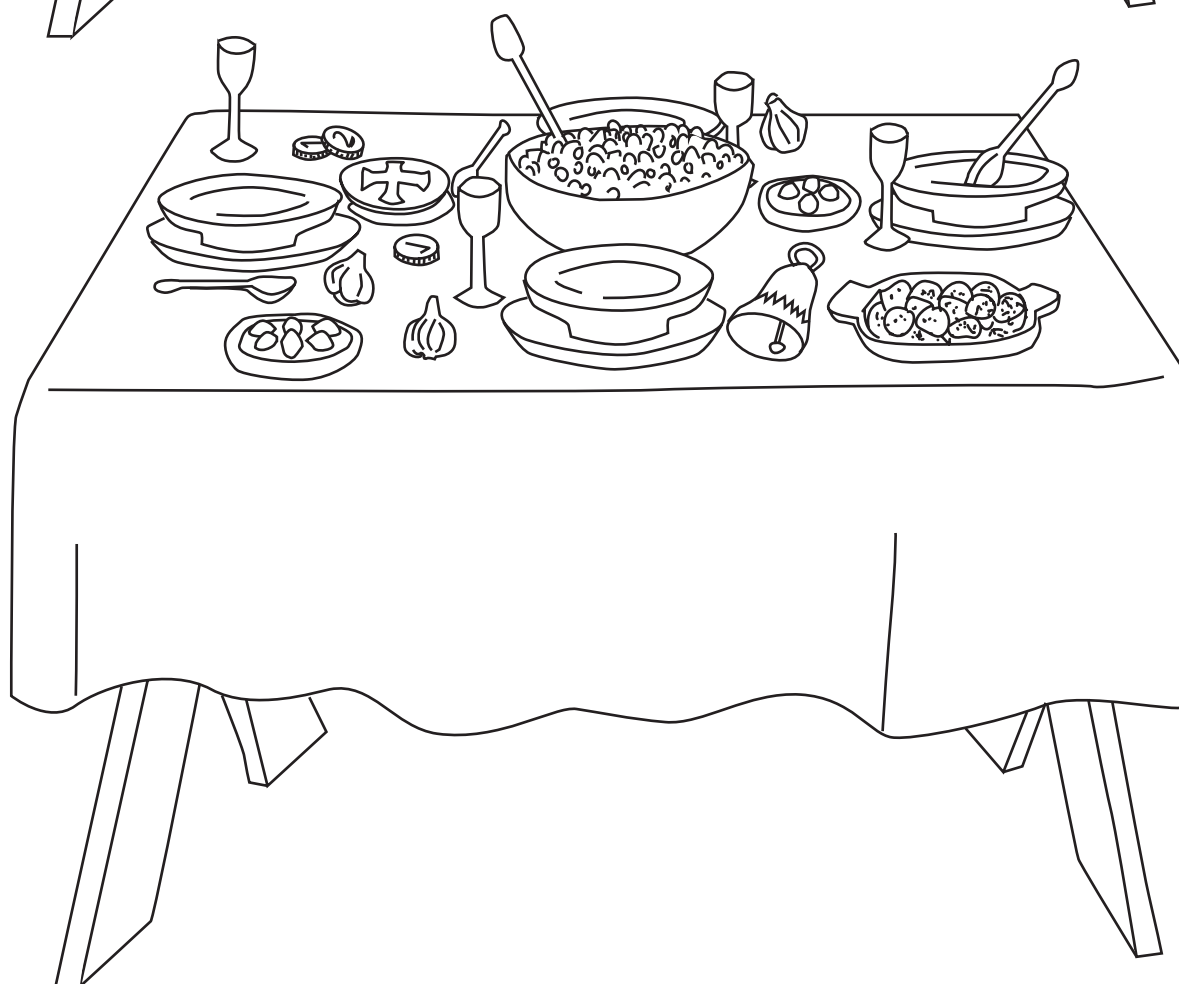
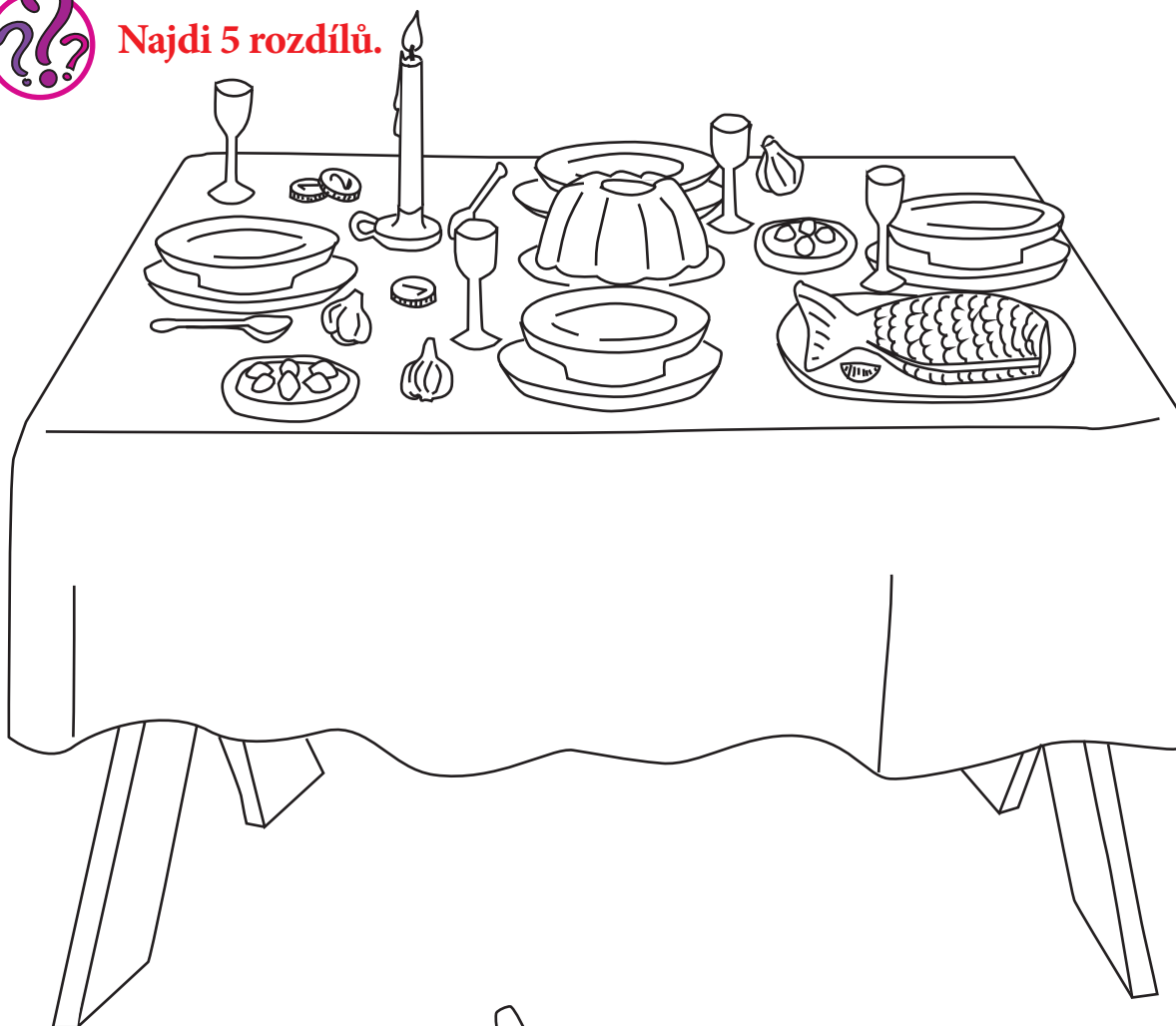

Přiřaď k postavám jejich atributy.

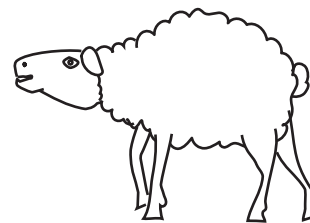
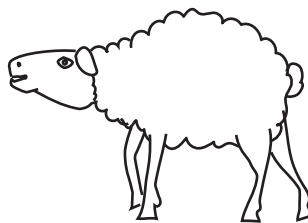
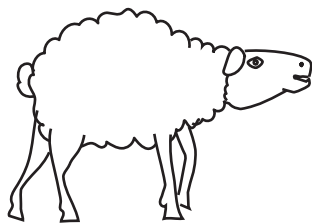
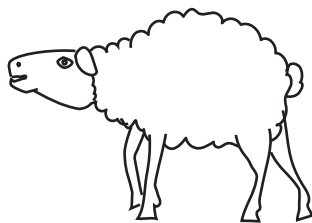
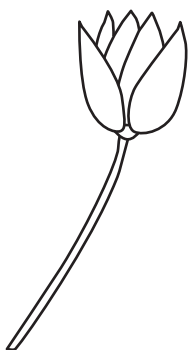
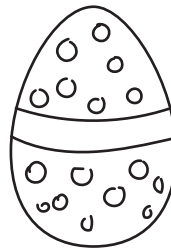
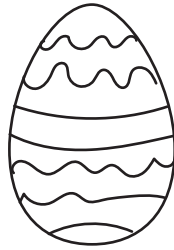
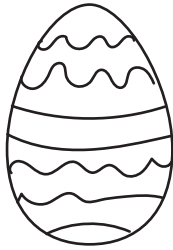
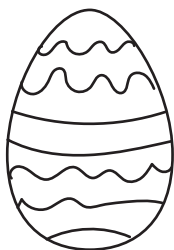
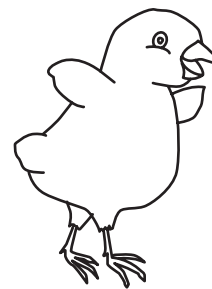
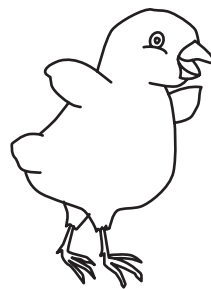
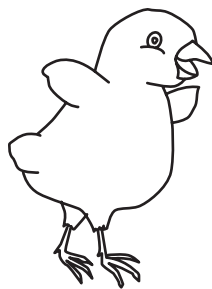
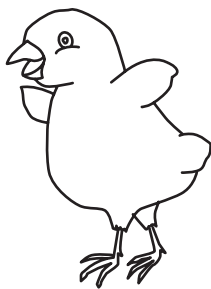
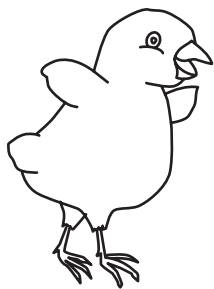

Najdi 5 rozdílů.

Najdi a vybarvi obrázek, který je jiný než ty ostatní.

PŘÍLOHA 1 – POHÁDKA

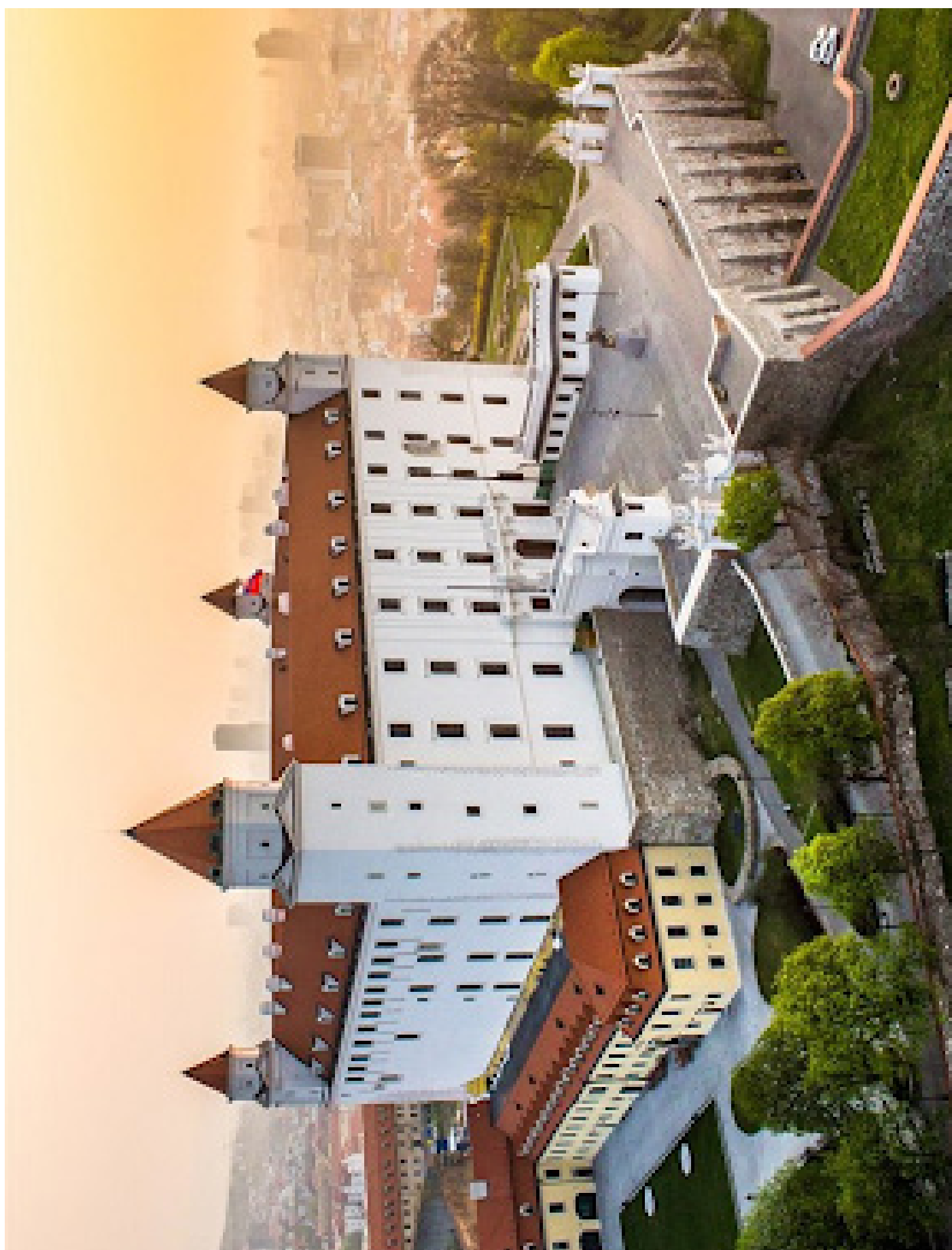
PŘÍLOHA 2 – POHÁDKA

PŘÍLOHA 3 – GEOGRAFIE A ZÁKLADNÍ ÚDAJE

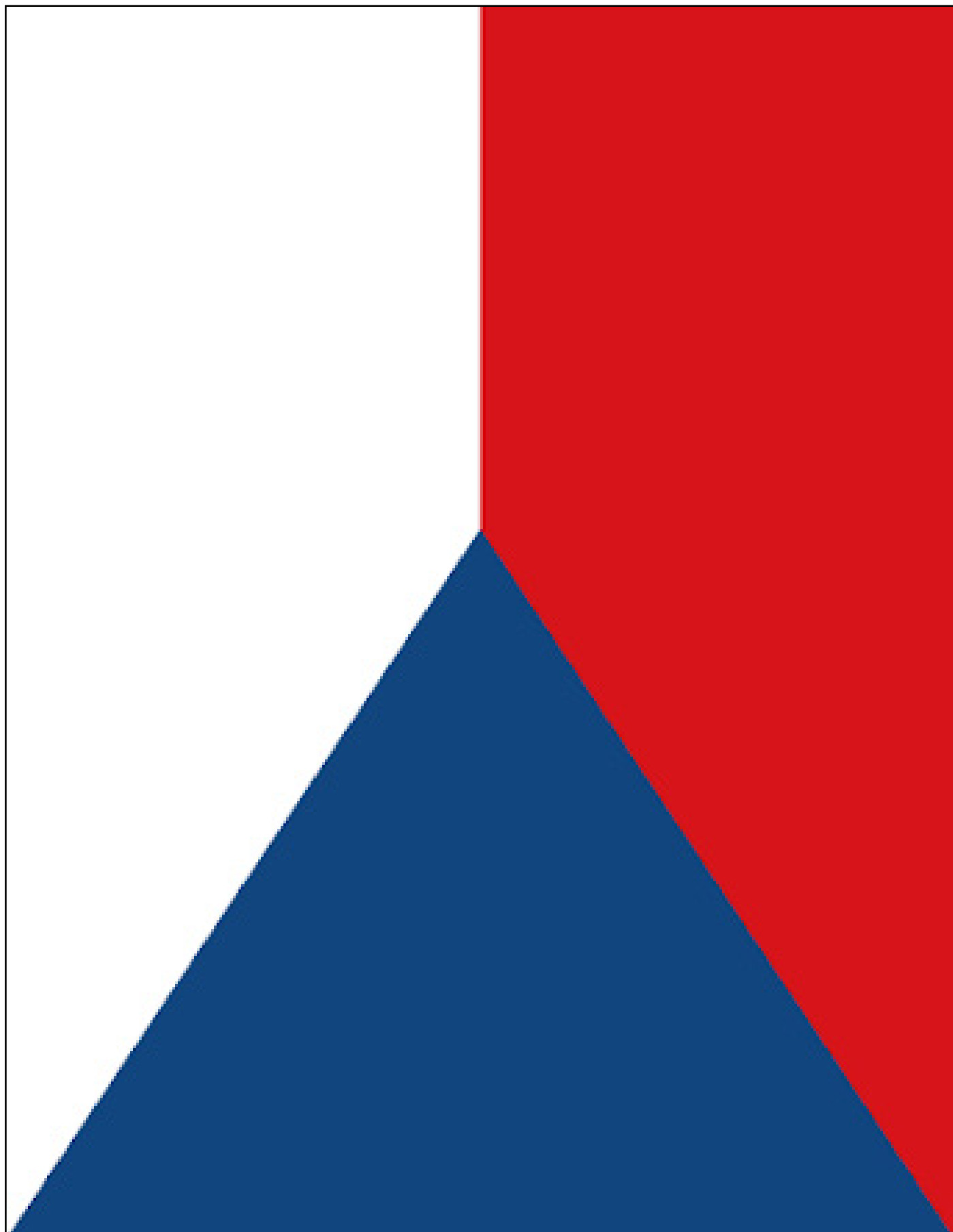

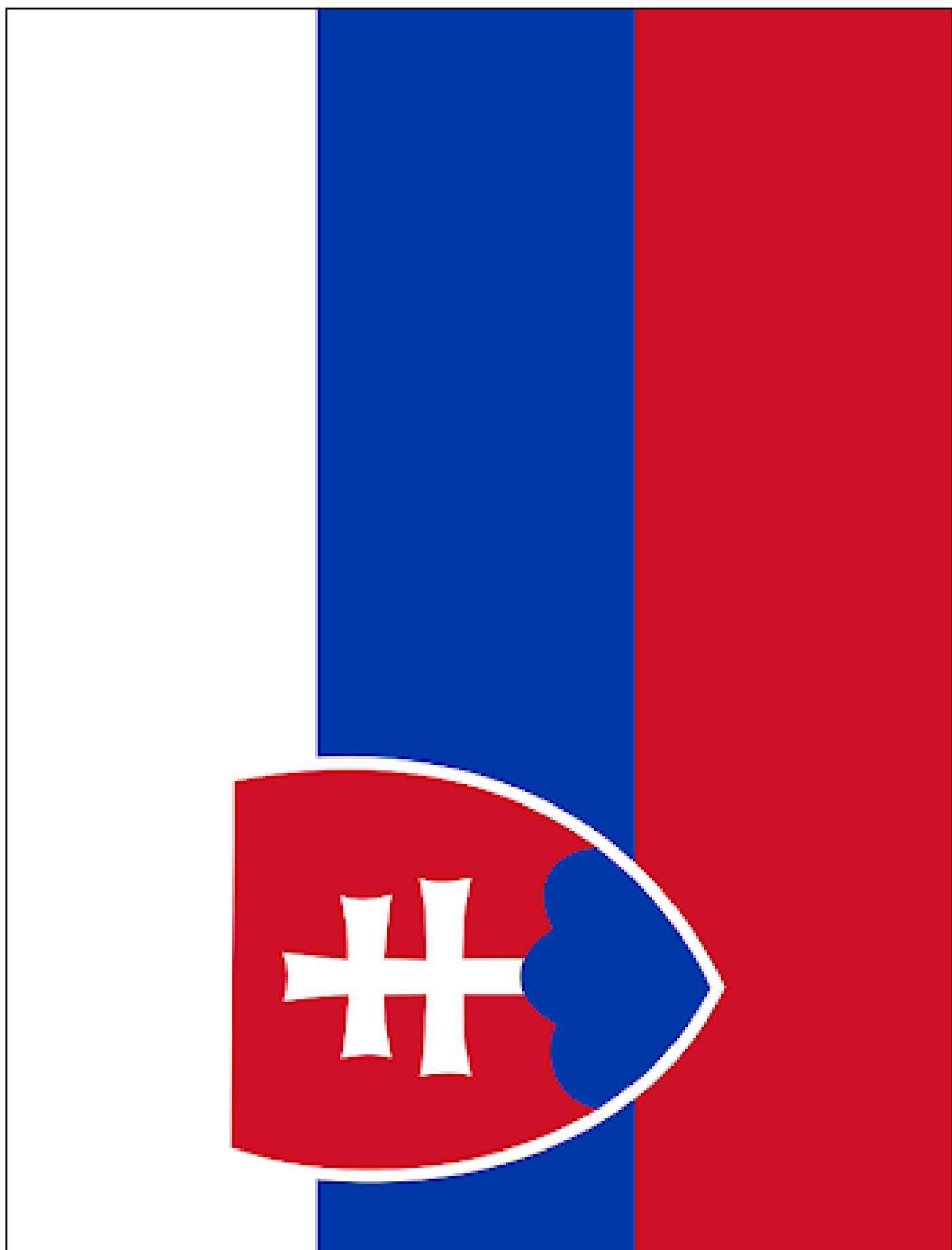
PŘÍLOHA 4 – GEOGRAFIE A ZÁKLADNÍ ÚDAJE

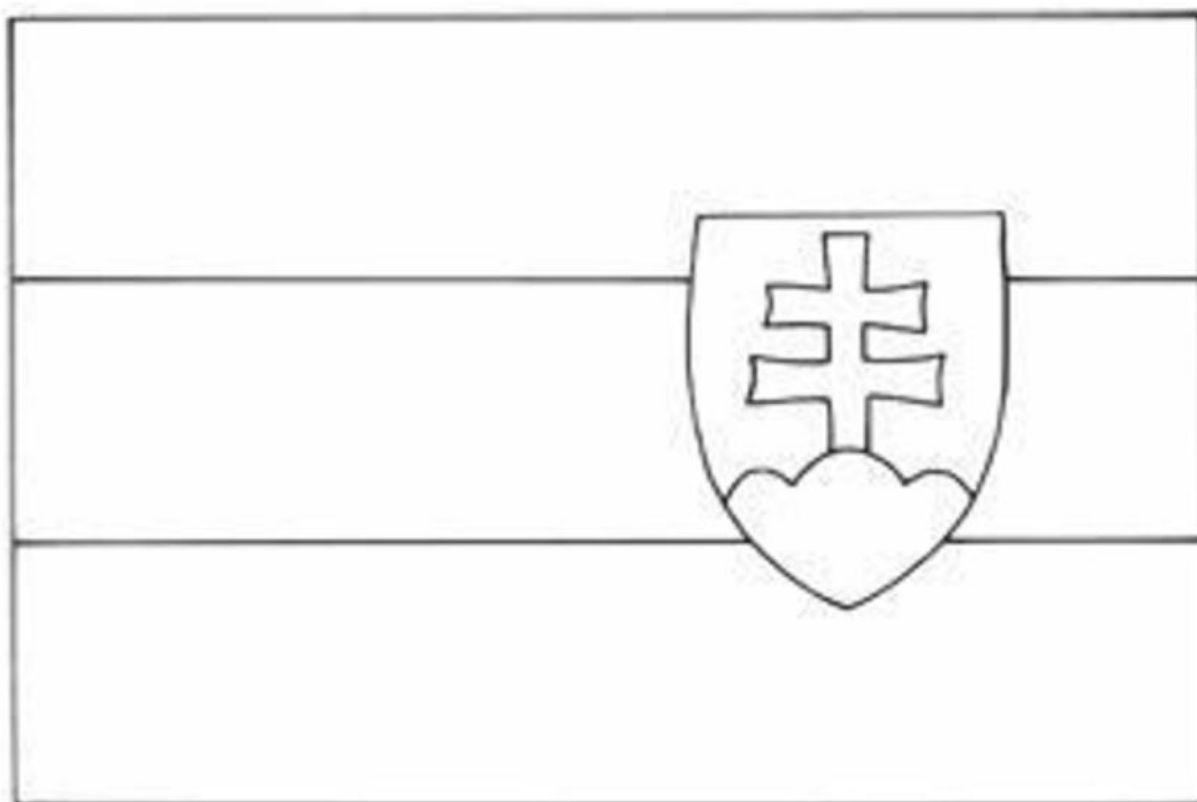
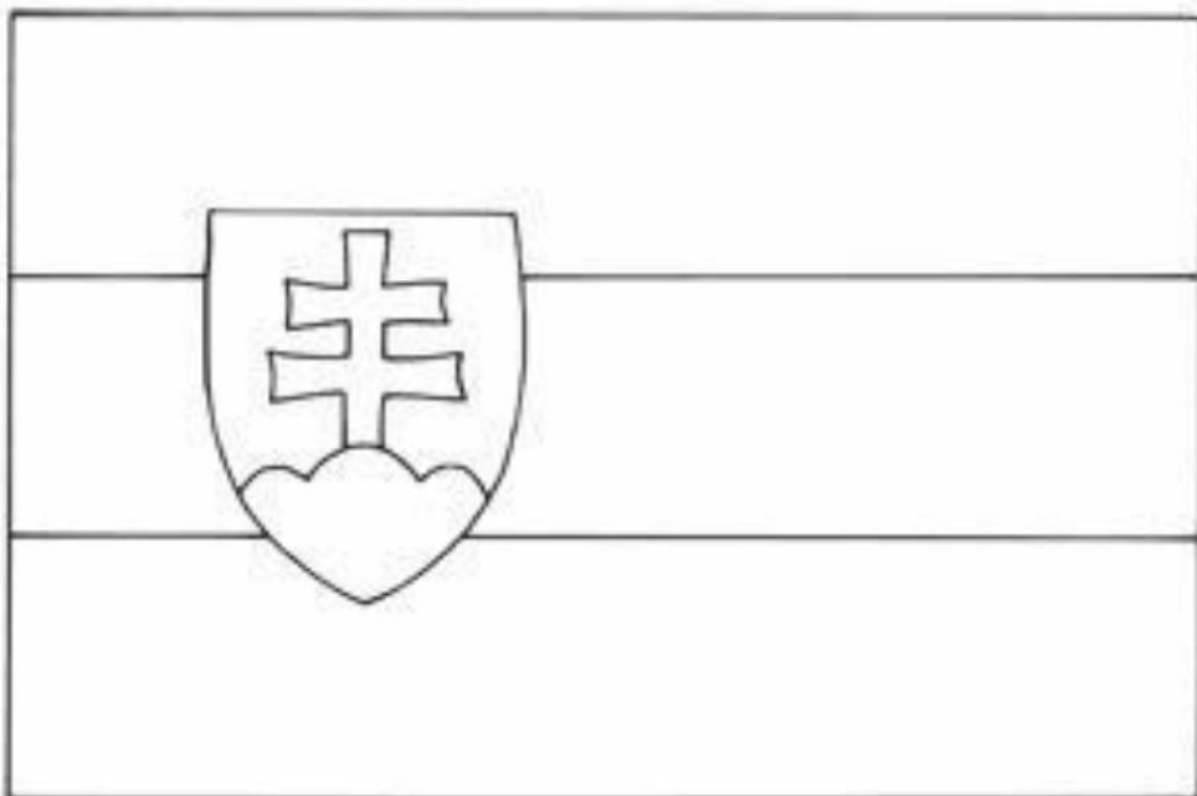
PŘÍLOHA 5 – GEOGRAFIE A ZÁKLADNÍ ÚDAJE

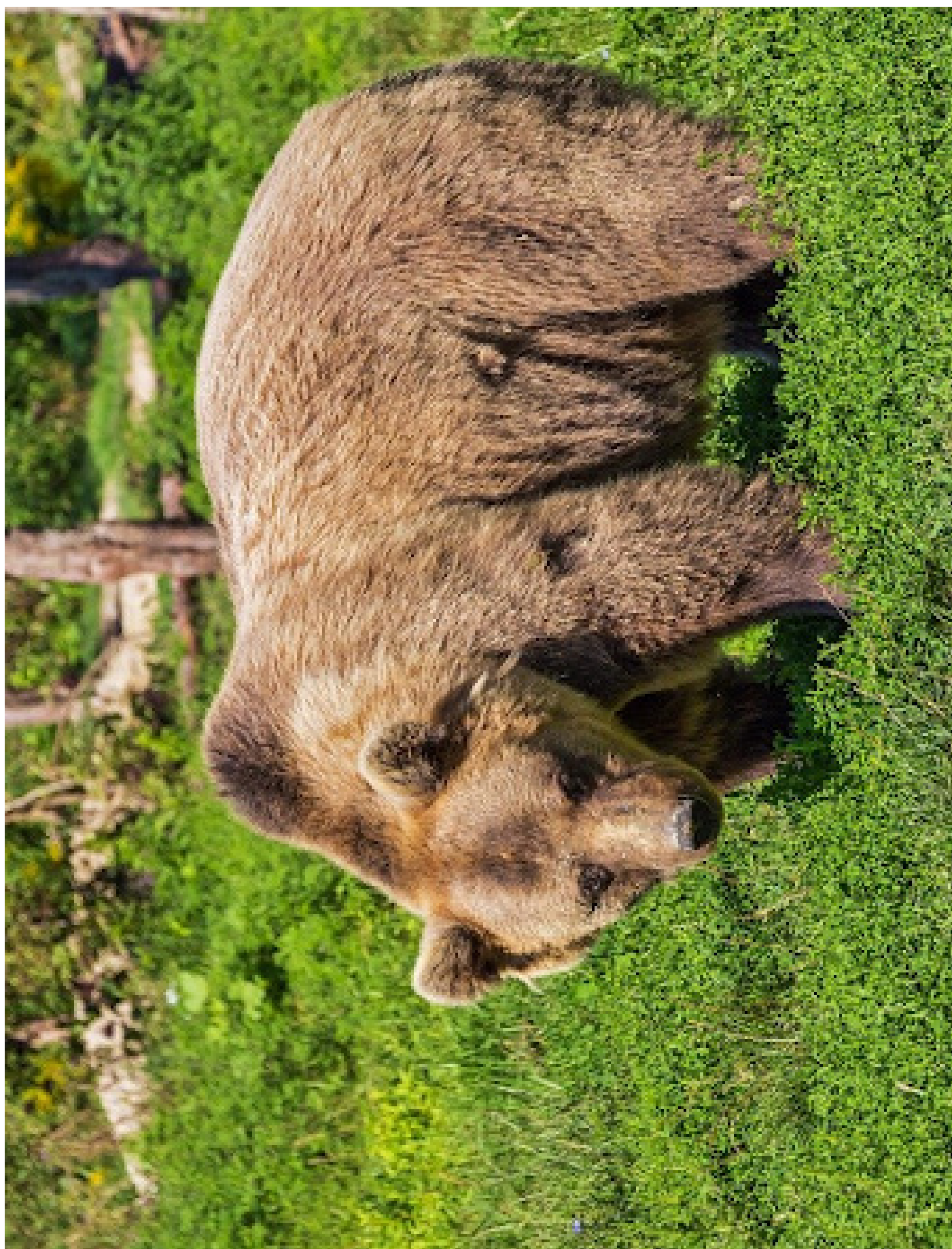
PŘÍLOHA 6 – GEOGRAFIE A ZÁKLADNÍ ÚDAJE

PŘÍLOHA 7 – GEOGRAFIE A ZÁKLADNÍ ÚDAJE

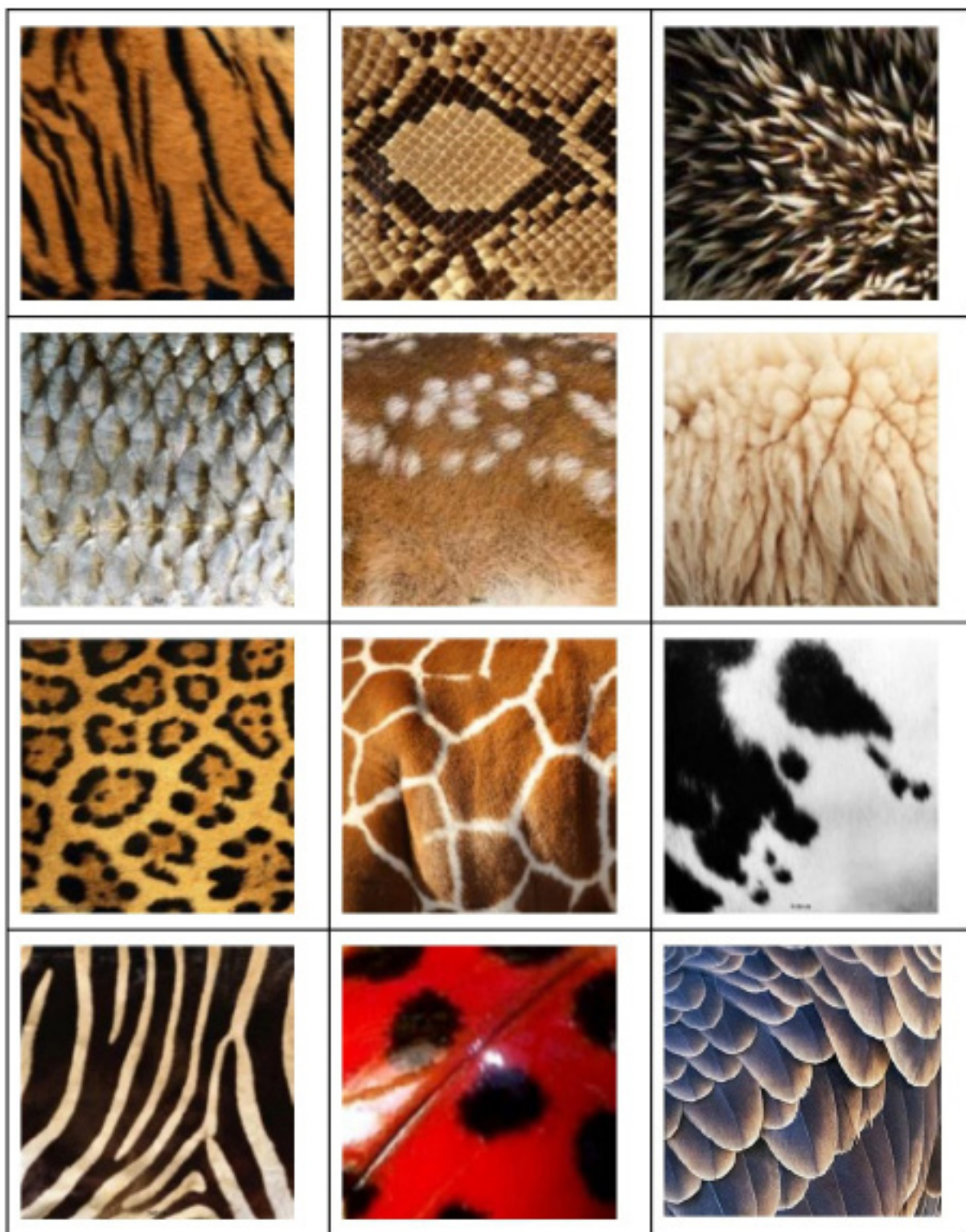

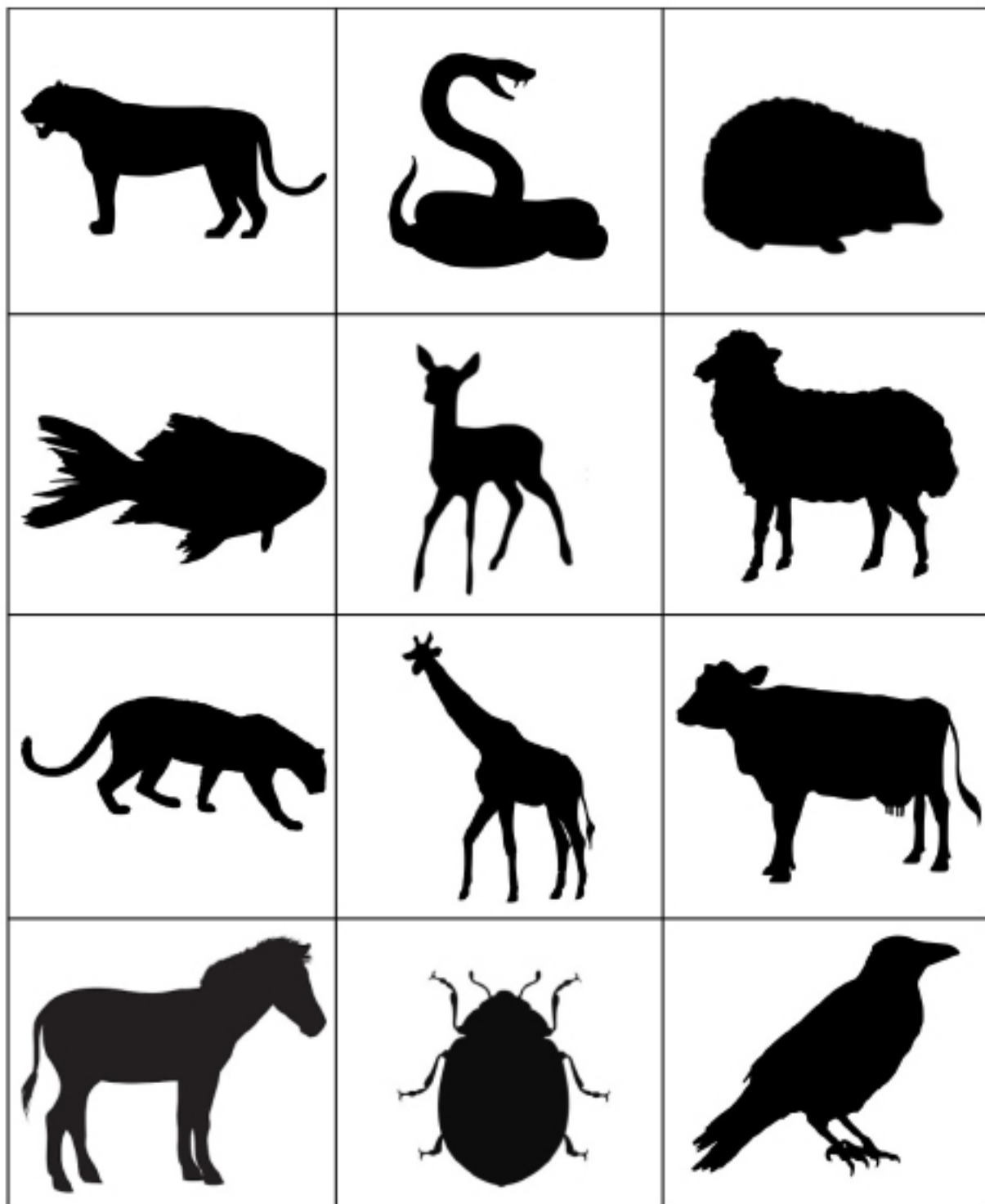

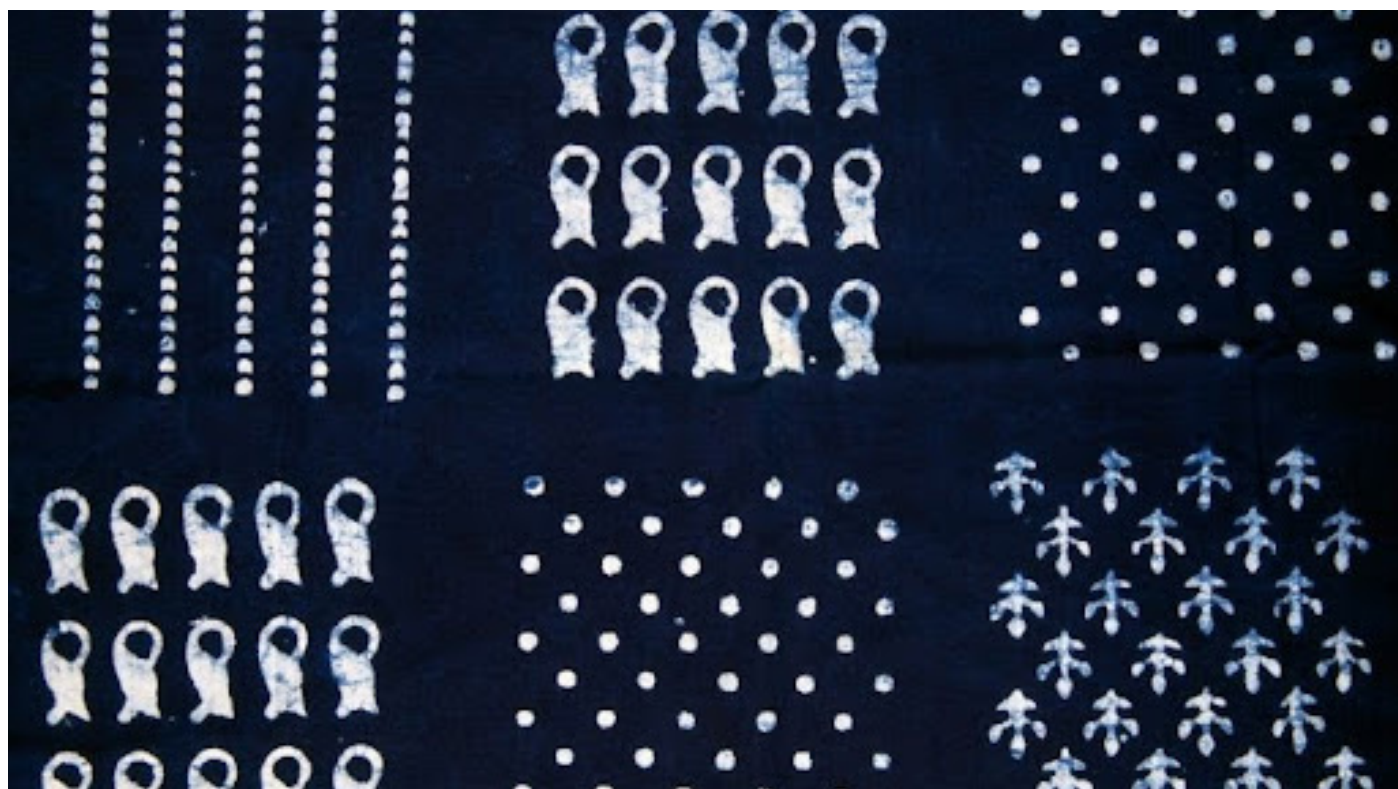
PŘÍLOHA 8 – FAUNA, FLORA A PODNEBÍ

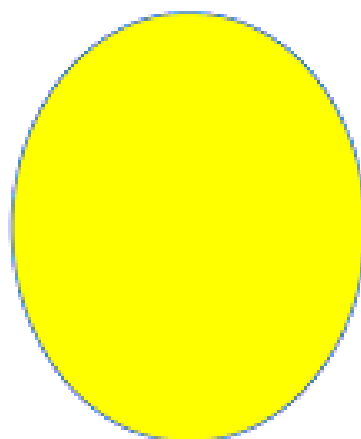
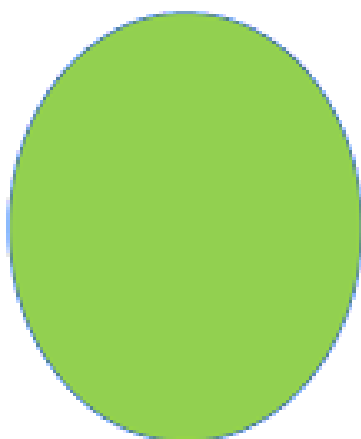
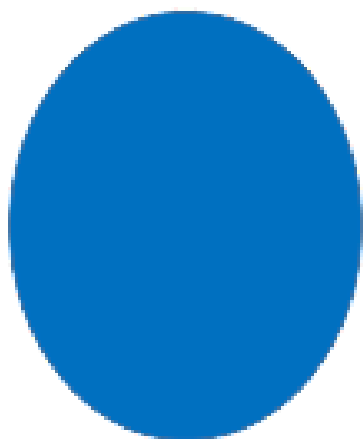
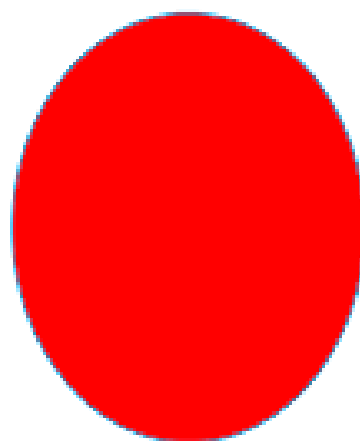
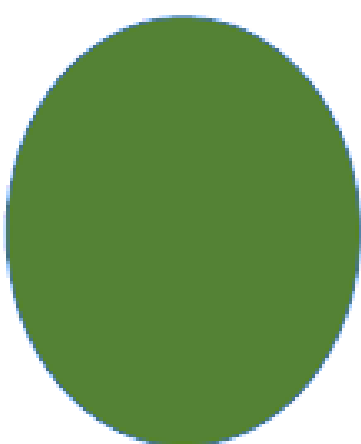
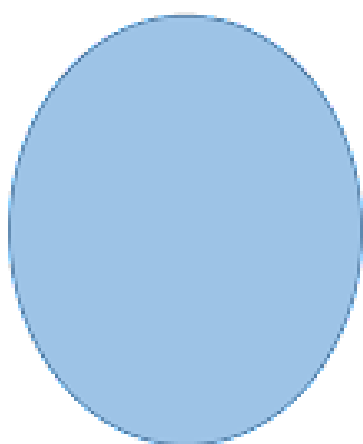
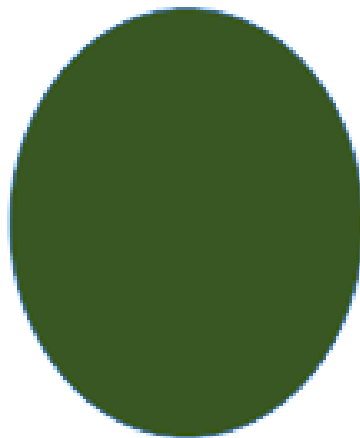
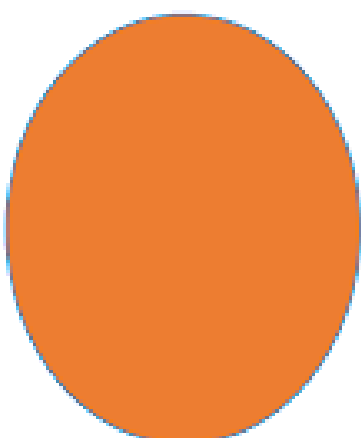
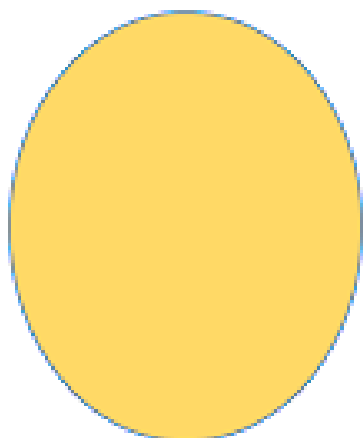

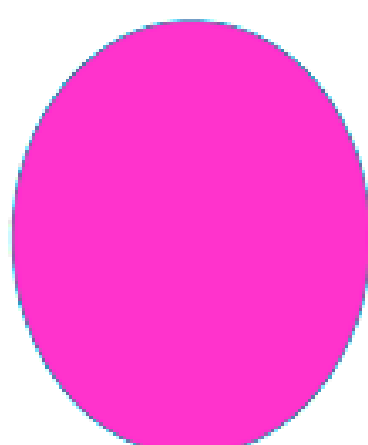
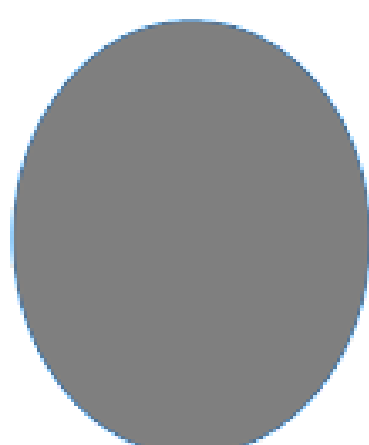
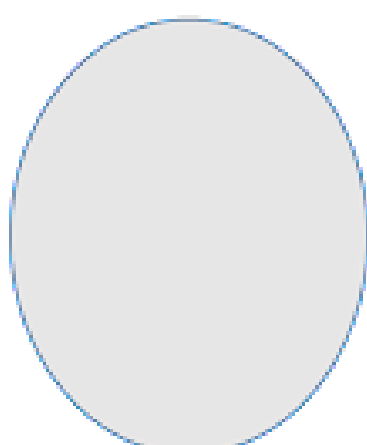
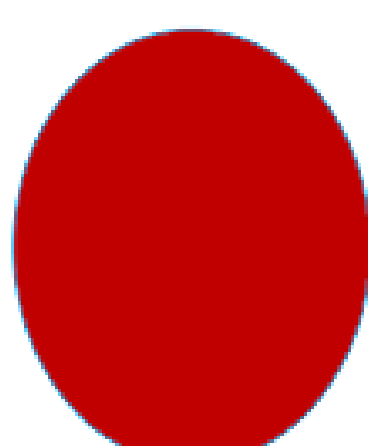
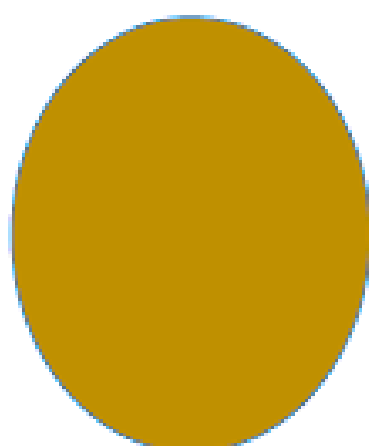
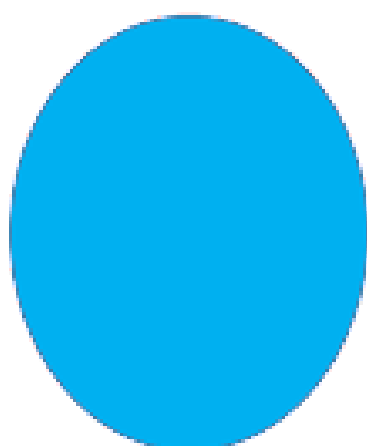
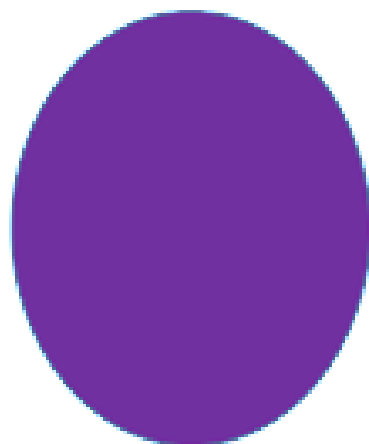
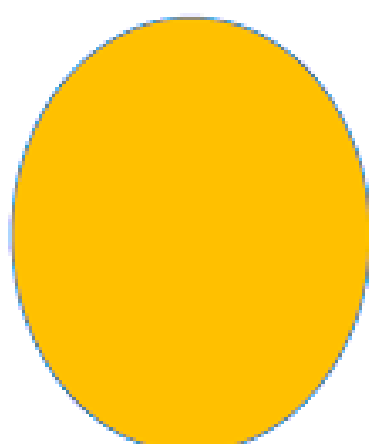
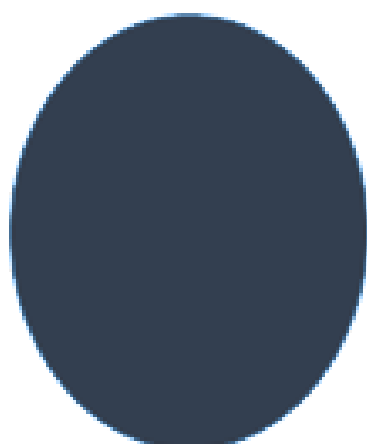
PŘÍLOHA 9 – TRADICE A ŘEMESLA

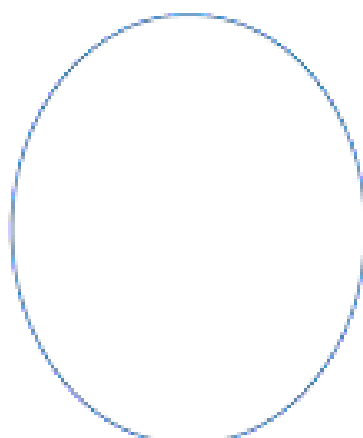
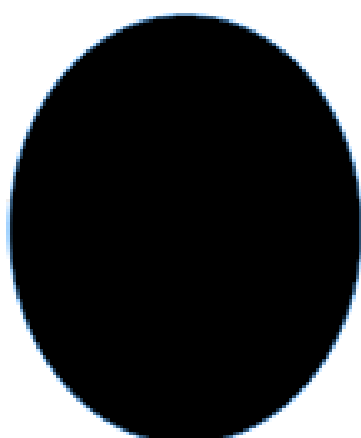
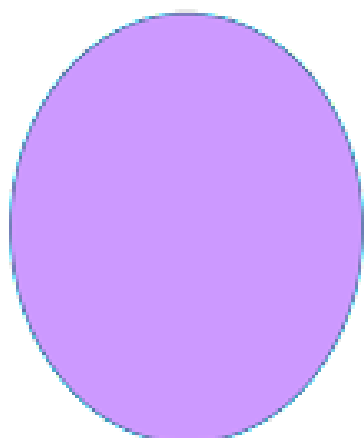
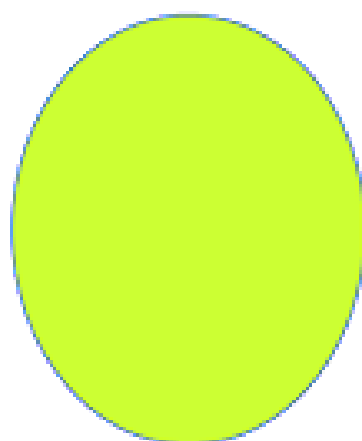
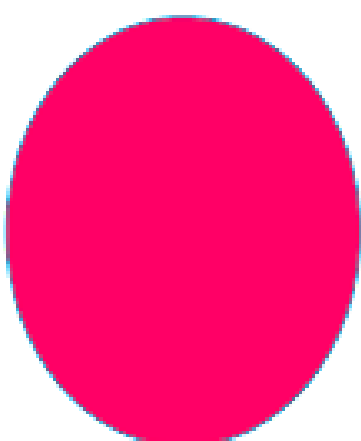
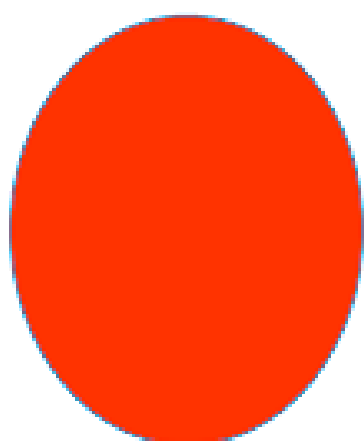
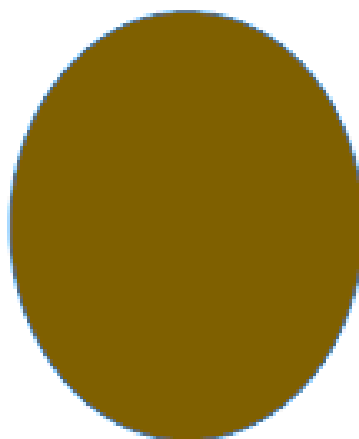
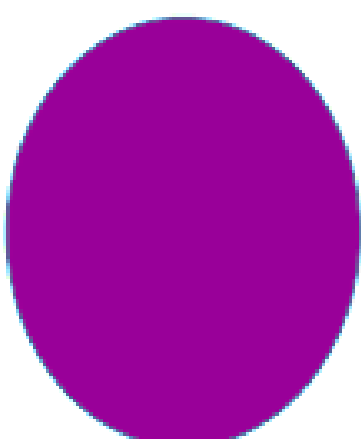
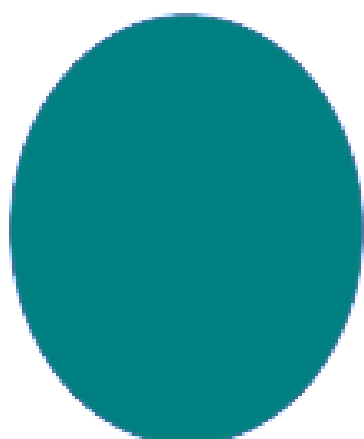

PŘÍLOHA 10 – TRADICE A ŘEMESLA

POUŽITÉ ZDROJE

- https://inbaze.cz/wp-content/uploads/2020/07/slovesnko_pohadka.pdf
- <https://inbaze.cz/publikace-a-metodicke-materialy/#bedynky>
- <https://old.zahorskabystrica.sk/wp-content/uploads/vatra-2016.jpg>
- https://www.sevt.cz/produkt/jehly-k-prosivani-papiru-6-5-cm-x-1-8-mm-32-ks-25041965000/?gclid=Cj0KCQjwqp-LBhDQARIsAO0a6aKyKzizV7D8DE-bkYCcDu-vBqX8kPCl0OsSDrOtnCAR4N7A8yqNbIQYaAp-JEALw_wcB
- <http://msvitkova.cz/wp-content/uploads/2020/03/t%C4%9Btoviny-2-253x300.jpg>
- <https://bystre-deti.cz/karty-na-siti/>
- <https://i.pinimg.com/564x/93/96/71/939671675dd4e114fbde648338ae27c6.jpg>
- <https://i.pinimg.com/564x/50/08/69/5008692812f4a901b9aa5fc1681ead6d.jpg>
- <https://i.pinimg.com/564x/43/83/3a/43833af104a7e1f4b986c10f01e74984.jpg>
- <https://www.hranostaj.cz/hra4137>
- <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/P/13945/RELAXACNIHRY.html/>
- <https://www.maminet.cz/tvorime-s-detmi/2015-10-malovani-niti.html>
- <https://i.pinimg.com/564x/5f/84/55/5f8455b1e4b3450874a1abcf25eba4aa.jpg>
- <https://hotelove.cz/wp-content/uploads/2021/01/slovensko-mapa-1.jpg>
- <https://www.dreamstime.com/czech-republic-relief-map-highly-detailed-physical-vector-format-all-forms-regions-big-cities-image118765349>
- https://www.magnetickemapy.cz/data/pics/872_a8ca943a_122606680_s.jpg
- <https://pixabay.com/cs/vectors/%c4%8desk%c3%a1-republika-vlajka-162276/>
- <https://pixabay.com/cs/vectors/slovensko-vlajka-republika-zem%c4%9b-155307/>
- <http://www.zlobidlo.cz/hry/cap-ztratil-cepicku>
- https://1gr.cz/fotky/idnes/17/073/r7/HIG6cc1fc_foto02.jpg
- <https://sk.pinterest.com/pin/270356783870692303/>
- <https://sk.pinterest.com/pin/414331234441881743/>
- https://static.flercdn.net/flermag/d2/n/870/00002870_vtpocvuxnq_524.jpg
- <http://www.pexeso.net/srst-detail-a-struktura-povrchu-zvirat/069C9>
- <https://pixabay.com/cs/vectors/search/siluety%20zvirat/>
- <http://m.skolka-pripravy.webnode.cz/galerie-napadu/pohybove-hry-pro-deti-v-ms/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Go4YMAws6BU>
- <https://www.youtube.com/watch?v=a9UyFdYZ19Q>
- <https://www.youtube.com/watch?v=EAP4g-32dW0>
- <https://www.youtube.com/watch?v=K1H9hCmrXGE>
- http://skolkastarezdanice.cz/domains/skolkastarezdanice.cz/wp-content/uploads/2020/10/122860690_3892611317433215_466071048118203618_n.jpg

- https://www.youtube.com/watch?v=kk8_4yO5jeA&t=23s
- <https://detske-basnický.7x.cz/rubriky/pocasi-nebe/snih>
- <https://vytvarna-vychova.cz/pocasi/>
- <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1126666764-toulava-kamera/219562221500004/ob-sah/671469-modrotisk/>
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Modrotisk>
- <https://www.fler.cz/blog/modrotisk1-36933>
- <https://www.modrotlac.sk/vzorkovnik/>
- <https://slovensko.svetadily.cz/clanky/Slovenske-vanocni-tradice>
- <http://www.milujivelikonoce.cz/cs/temata/show/velikonoce-v-zahranici/154-velikonoce-na-slovensku-a-v-polsku/>
- <https://slovake.eu/cs/intro/slovakia/culture>
- <https://www.pinterest.com.mx/katkamalcka/folklór%C3%AD-slovenské-vzory/>
- https://www.siti-hf.cz/_files/200000743-4492a4492c/DSC_0004-66.JPG?ph=7ca189c803
- <https://www.living.cz/wp-content/uploads/pm/201910/129056-728x409.jpg>
- <https://babinet.cz/clanek-7425-vanoce-na-slovensku-rodinne-tradice-a-ceske-pohadky.html>
- <https://slovensko.svetadily.cz>
- <https://clanky.rvp.cz/clanek/s/P/10459/POTKALI-SE-ANEB-TRI-MUDRCI-NA-CESTE.html>
- <https://i.pinimg.com/564x/73/52/9c/73529cdd8a35b6034594b98c22588e87.jpg>
- <https://i.pinimg.com/564x/81/70/18/8170186599669443231777f945fe2a94.jpg>
- <https://i.pinimg.com/564x/0c/cf/92/0ccf92091725b9f02ed8a7f89b60d451.jpg>
- <https://clanky.rvp.cz/clanek/s/P/10459/POTKALI-SE-ANEB-TRI-MUDRCI-NA-CESTE.html>
- https://g.denik.cz/122/d9/vanoce_slovensko_168801194-jpg_denik-630.jpg
- <http://www.milujivelikonoce.cz/cs/temata/show/velikonoce-v-zahranici/154-velikonoce-na-slovensku-a-v-polsku/>
- <https://slovake.eu/cs/intro/slovakia/culture>
- <https://pixabay.com/cs/photos/kamz%C3%ADk-capra-ibex-zv%C3%AD%C5%99e-divok%C3%A1-3725447/>
- <https://pixabay.com/cs/photos/kamz%C3%ADk-skok-savec-alpy-hora-4364301/>
- <https://pixabay.com/cs/photos/li%C5%A1ka-%C4%8derven%C3%A1-li%C5%A1ka-p%C5%99%C3%ADroda-zv%C3%AD%C5%99ata-4388014/>
- <https://pixabay.com/cs/photos/medv%C4%9bd-medv%C4%9bd-hn%C4%9bd%C3%BD-sa-vec-zv%C3%AD%C5%99e-422682/>
- <https://pixabay.com/cs/photos/vlk-ps%C3%AD-les-dravec-divok%C3%BD-1336229/>

- <https://pixabay.com/cs/photos/rys-zv%c3%ad%c5%99e-velk%c3%a1-ko%c4%8dka-savec-dravec-6614526/>
- <https://zneznama.cz/blog/velikonoce>
- <https://ucimedeti.blogspot.com/2019/03/pracovni-list-pomlazky-razeni-dle.html>
- <https://nasedeticky.sk/kategoria/tvorime-s-detmi/sviatky-a-udalosti/velka-noc/>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

